

Robin

ANNA WICKSTRÖM
KRISTINA ÅSENIUS

FACIT

Arbetsbok

Berättande texter

skrivs för att roa och underhålla.

De handlar om påhittade personer och händelser och kallas ofta för en berättelse eller en saga.

Återberättande texter

berättar om en eller flera verkliga händelser i kronologisk ordning. De kan till exempel handla om något en person varit med om, en utflykt eller resa. De skrivs ofta som en artikel, ett brev eller i dagboksform.

Beskrivande texter

kallas ofta för faktatexter. Innehållet förmedlar fakta och beskriver detaljer om ett visst ämne, till exempel ett djur, ett land eller en växt.

Arbetsbok

3

ANNA WICKSTRÖM
KRISTINA ÅSENIUS

SANOMA UTBILDNING

Innehåll

	Kapitel	Texttyper	Språkligt arbete
3	Inledning		
4	Kapitel 1	Jämförande text	Här är jag!, Alfabetisk ordning
8	Kapitel 2	Jämförande text	Ordförståelse
12	Kapitel 3	Berättande text	Personbeskrivning
16	Kapitel 4		Känsloord, Miljöbeskrivning
20	Kapitel 5		Ordlek, Koll på! 1
22	Kapitel 6	Återberättande text	Verb
26	Kapitel 7	Återberättande text	Substantiv
30	Kapitel 8	Beskrivande text	Följa instruktioner
34	Kapitel 9	Beskrivande text	Text och bild
38	Kapitel 10		Ordlek, Koll på! 2
40	Kapitel 11	Instruerande text	Sj-ljudet
44	Kapitel 12	Instruerande text	Tj-ljudet
48	Kapitel 13	Instruerande text	Adjektiv
52	Kapitel 14	Flera texttyper	Kroppsspråk och intonation, Dialoger
56	Kapitel 15		Ordfläta, Koll på! 3
58	Kapitel 16		Självbedömning, Tanke- och pratbubblor, Serier
62	Kapitel 17	Beskrivande text	
66	Kapitel 18	Berättande text	Skiljetecken
70	Kapitel 19	Berättande text	Bygga ut meningar
74	Kapitel 20		Läs och rita, Koll på! 4
76	Kapitel 21	Flera texttyper	
80	Kapitel 22		Textkopplingar, Ng-ljudet, J-ljudet
84	Kapitel 23	Förklarande text	Fabler
88	Kapitel 24	Förklarande text	Berättande från skilda delar av världen
92	Kapitel 25		Ordlek, Koll på! 5
94	Kapitel 26	Återberättande text	Dikter, Akrostikon
98	Kapitel 27	Återberättande text	Homografer, Homonymer, Homofoner
102	Kapitel 28	Flera texttyper	Ordspråk, Talesätt
106	Kapitel 29		Tidslinje, Återblick
110	Kapitel 30		Drömmar, Koll på! 6

 Den här symbolen betyder att det finns en fördjupad skrivuppgift kopplad till aktuell text-typ. Instruktionerna finns i lärarguiden.

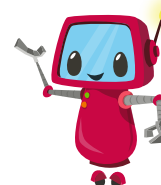
1 Bläddra i boken. På vilka sidor hittar du bilderna? Skriv i cirkelarna.

89

72

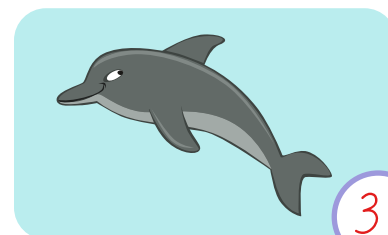
Välkommen
till årskurs 3!

68

9

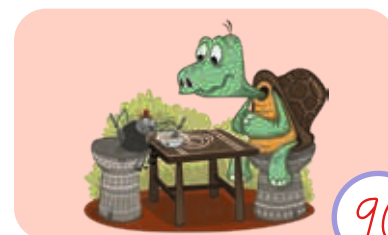
31

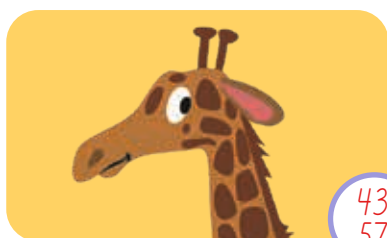
47

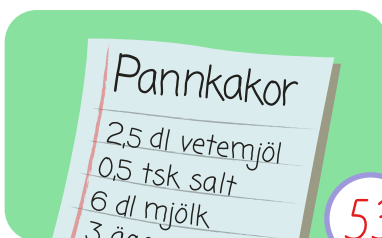
100

90

43
57

53

77

2 Vad säger Vida? Titta på sidan och skriv i pratbubblorna.

Det här är en
återberättande
text!

Sidan 23

Sidan 41

Jag använder
balsam också!

Veckans fokus

- ☐ Läsförståelse
- ☐ Jämförande text
- ☐ Här är jag!
- ☐ Alfabetisk ordning

Läs och dra streck till rätt karaktär.
Skriv namnen.

Kommer du
ihåg texten?

Jag bor med Robin. Jag är
bästa kompis med Elton.
Jag älskar äventyr.

Molly

Jag är lärare.
Jag tycker om barn.
Jag går på yoga.

Vida

Jag har en katt som heter
Zebra. Jag älskar att tävla.
Min storebror heter Sandor.

Elton

Jag kan allting! Jag bor
hos Molly. Mollys pappa
har uppfunnit mig.

Robin

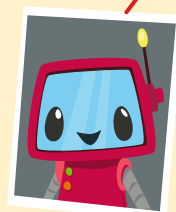
Jag bor i centrum.
Jag går på scouterna.
Jag är kär i Elton.

Judit

Jag är en uppfinnare.
Jag har två döttrar.
Jag är lite virrig ibland.

Jonny, Mollys
pappa

Hur tycker Elton att det är att komma tillbaka till skolan efter sommarlovet?

Han tycker att det är pirrigt.

Hur tycker du att det var att börja skolan igen efter sommarlovet?

Jämförande texter innehåller jämförelser mellan saker, djur eller personer och beskriver vad som är lika och vad som är olika.

4 Läs den jämförande texten.

Tigrar och lejon

Både tigrar och lejon är kattdjur.

Tigrar har i likhet med lejon päls och svans.

Lejon lever i Afrika till skillnad från tigrar som lever i Asien.

Tigrar är randiga men lejon är helt bruna.

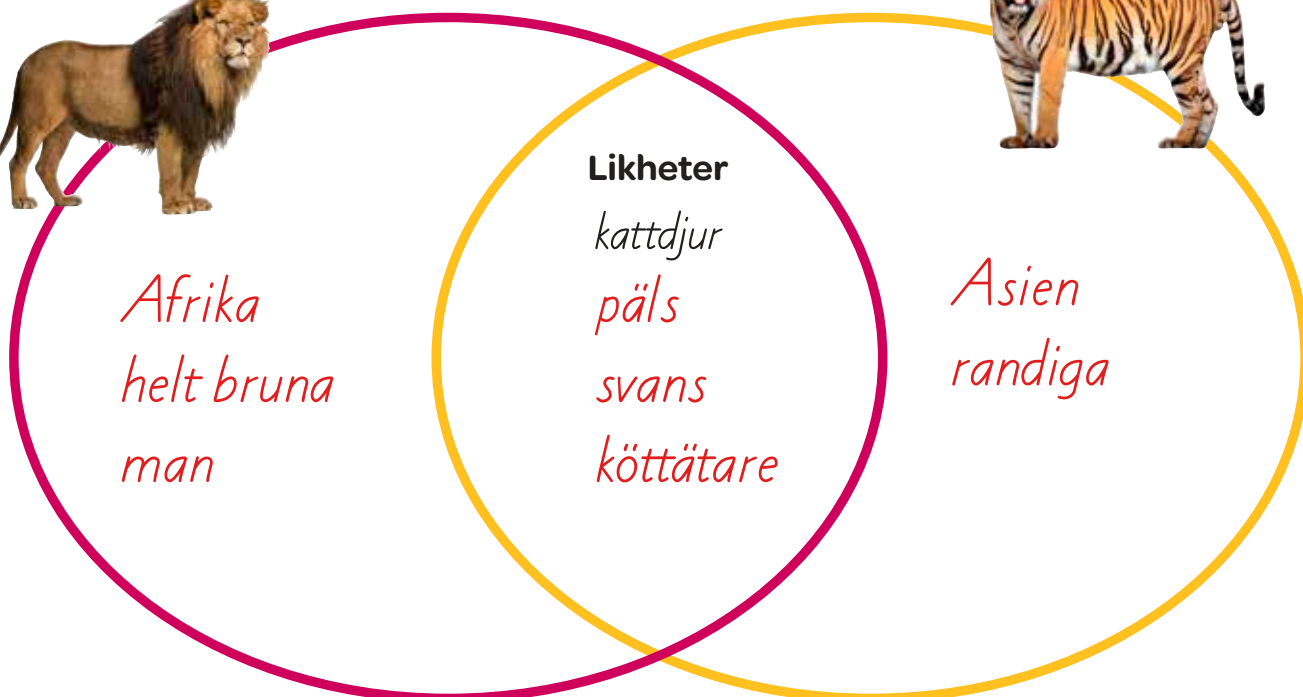
Lejon har man men det har inte tigrar.

Både tigrar och lejon är köttätare.

Jämför i venn-diagrammet!

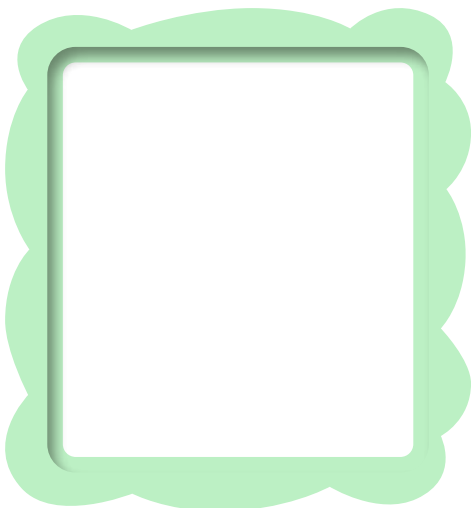

5 Skriv likheter och skillnader mellan tigrar och lejon.

Flera alternativ möjliga.

6 Här är jag! Skriv och berätta om dig själv.

Här är jag!

Förnamn: _____

Efternamn: _____

Födelsedag: _____

Jag går i klass: _____

Jag är intresserad av

Jag tycker att det är svårt

Jag är bra på

Jag vill lära mig

När jag blir stor vill jag

Alfabetisk ordning innebär att man placerar namn eller föremål i ordning efter bokstäverna i alfabetet, från A till Ö.

- 7 Skriv bokstäverna som saknas i alfabetet.

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Jj Kk Ll Mm Nn

- 8 Läs författarnas namn och stryk under första bokstaven i efternamnet.

Roald Dahl

Astrid Lindgren

Helena Bross

Maud Mangold

Gunilla Bergqvist

J. K. Rowling

Pernilla Gesén

Martin Olczak

- 9 Skriv författarnas efternamn i alfabetisk ordning på bokryggarna.

- 10 Skriv bokstäverna i alfabetisk ordning så att det blir ord.

ovl lov

tos ost

osn nos

egd deg

olk klo

rta art

rsok kors

tsuv stuv

mfli film

- ★ Gör en egen lista med namn eller saker i alfabetisk ordning.

Oo Pp Qq Rr Ss Tt Uu Vv Ww Xx Yy Zz Åå Ää Öö

Veckans fokus

- ☐ Läsförståelse
- ☐ Jämförande text
- ☐ Ordförståelse

Flera alternativ möjliga, till exempel:

1

Skriv två frågor till kapitlet, en snabb och en kreativ.

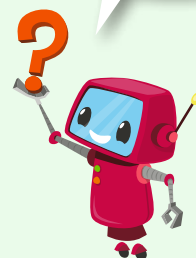
snabb

Vad steker pappa och Molly?

kreativ

Varför vill inte Molly träffa pappas tjej, tror du?

Ställ egna frågor.

2

Vad har Elton i sin garderob? Vad har du i din? Skriv klart listorna.

Eltons garderob

tennisracket

kläder

gamla leksaker

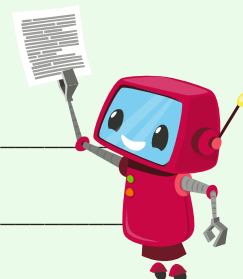
simfötter

Min garderob

3

Varför ska Robin bevaka verkstan?

Robin ska ta reda på vilka det är som vill stjäla tidsmaskinen.

Jämförelseord används i jämförande texter för att beskriva likheter och skillnader.

Flera alternativ möjliga, till exempel:

4 Jämför idrotterna i venndiagrammet.

*fotboll
gräsplan*

Likheter

*lagsporter
mål
målvakt
inomhus
utomhus*

*puck
klubba
is*

Flera alternativ möjliga, till exempel:

5 Skriv en jämförande text om idrotterna. Använd jämförelseord.

Rubrik

Fotboll och ishockey.

Likheter

*Både fotboll och ishockey är
lagsporter. Fotboll har i likhet
med hockey mål och målvakt.*

Skillnader

*Fotboll spelas på gräsplan till
skillnad från ishockey som
spelas på is.*

Sammanfattning

*Både fotboll och ishockey kan
spelas inomhus och utomhus.*

Jag vet
att båda är
lagsporter!

JÄMFÖRELSEORD

både
men
i likhet med
till skillnad från
medan
i motsats till

Ordförståelse är viktigt för att kunna läsa och veta vad ord betyder, kunna förklara orden och använda dem i rätt sammanhang.

- 6** Läs texten. Stryk under fem ord som du tycker är svåra. *Flera alternativ möjliga.*

Jonna och Joel hade aldrig varit på vinden i farmors hus. Farfar hade berättat historier om läskiga saker som fanns där uppe. Därför hade de inte vågat gå dit. Men idag skulle det ske. Det pirrade i magen när de gick uppför den branta trappan. I slutet av trappan fanns en stor dörr av mahogny.

Jonna sköt försiktigt upp dörren och stannade till. Det var dunkelt och svårt att se kartonger och kappsäckar som stod på golvet. Väggarna hade tapeter som höll på att lossna. På den bortre väggen fanns ett litet fönster med solblekta gardiner.

De tog varandras händer när de långsamt började utforska vinden. Golvet av breda brädor knarrade under deras fötter. Det luktade unket av damm. Efter en stund hade deras ögon vant sig vid dunklet och de kunde se vad som fanns där inne.

- 7** Dra streck mellan förklaring och ord.

den del av ett hus som ligger precis under husets tak

ett träslag som används till möbler

instängd fuktig lukt

kraftigt lutande

mahogny

unken

vind

brant

Flera alternativ möjliga.

- 8 Välj två av orden du strukit under i texten och fyll i ordförståelsekartorna.

A word understanding card template with a central box labeled "Ord" (Word). Four boxes are connected to it: "Min beskrivning" (My description) at the top left, "Skriv en mening" (Write a sentence) at the top right, "Rita" (Draw) at the bottom left, and "Vad är det inte?" (What is it not?) at the bottom right.

A word understanding card template with a central box labeled "Ord" (Word). Four boxes are connected to it: "Min beskrivning" (My description) at the top left, "Skriv en mening" (Write a sentence) at the top right, "Rita" (Draw) at the bottom left, and "Vad är det inte?" (What is it not?) at the bottom right.

- ★ Läs texten på sidan 10 igen. Vad tror du att Jonna och Joel såg? Skriv och berätta.

Veckans fokus

- ☐ Läsförståelse
- ☐ Berättande text
- ☐ Personbeskrivning

1

Svara på frågorna.

I skolan ska Molly och Pella arbeta tillsammans. Vad ska de göra?

De ska ta reda på hur man gjorde eld.

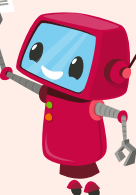
Varför är Molly på dåligt humör? Hitta två anledningar i texten.

*Vida ska få barn så klassen ska få en ny lärare.
Jonny ska börja dejta.*

Det bränner bakom Mollys ögonlock. Vad betyder det, tror du?

Jag tror det betyder att Molly ska börja gråta.

Du kan hitta svaret i texten.

Använd ledtrådar i texten.

2

Vem säger vad? Dra streck.

Hur går det?

Det är inte kul att du ska få barn.

Vem har börjat dejta?

Berättande texter skrivs för att roa och underhålla. De handlar om påhittade personer och händelser. En berättande text kallas ofta för en berättelse eller en saga.

3 Läs texten.

Det var en gång en prinsessa som hette Karin. Hon bodde i ett stort fint slott. Men prinsessan kände sig ensam. Hon hade en hund som hette Hugo som hon tyckte om, men hon saknade en kompis att leka med.

En dag när prinsessan var ute med Hugo i skogen tappade hon bort honom. Då blev hon rädd och satte sig under ett träd och grät.

Efter en stund kom en flicka som hette Ingrid gående bland träden och frågade vad som hade hänt. Karin berättade om Hugo. Tillsammans började de leta efter honom. Till slut hittade de Hugo bakom en sten där han hade somnat. Sedan den dagen var prinsessan Karin och Ingrid bästa vänner och Karin kände sig inte längre ensam.

4 Skriv stödord från texten på rätt plats i berättelsestrukturen.

1. Huvudperson <i>prinsessan Karin</i>	2. Miljö <i>slott</i>
3. Tycker om ... <i>hunden Hugo</i>	4. Problem <i>saknade en kompis</i>
5. Lösning <i>mötte Ingrid</i>	6. Avslut <i>blev bästa vänner</i>

5 Återberätta sagan för en kompis med hjälp av berättelsestrukturen.

En **personbeskrivning** berättar vilka yttre och inre egenskaper en person har. Den kan också tala om hur personen lever, bor och vad den tycker om.

Yttre: utseende, till exempel *gröna ögon* och *lockigt hår*

Inre: egenskaper, till exempel *snäll* och *modig*

Omkring: hur man bor, lever och vad man tycker om

6 Läs personbeskrivningen.

Prinsessan Lilja har mörkt hår och stora ögon. Hon har en rosa och ljusblå klänning och en guldig krona på huvudet. Hon är en glad och väldigt modig flicka. Prinsessan bär alltid med sig sitt blanka svärd i fall

hon skulle möta sin ovän draken. Hon bor i ett gammalt slott med sin familj, kungen, drottningen och prinsen. Varje dag tränar prinsessan Lilja fäktning tillsammans med sin bästa vän riddare Grus.

7 Välj ord som beskriver Lilja och skriv dem rätt i tankekartan.

Yttre (utseende)

mörkt hår

stora ögon

rosa och blå klänning

krona i guld

Omkring

bor i ett slott

familj

vän - riddare Grus

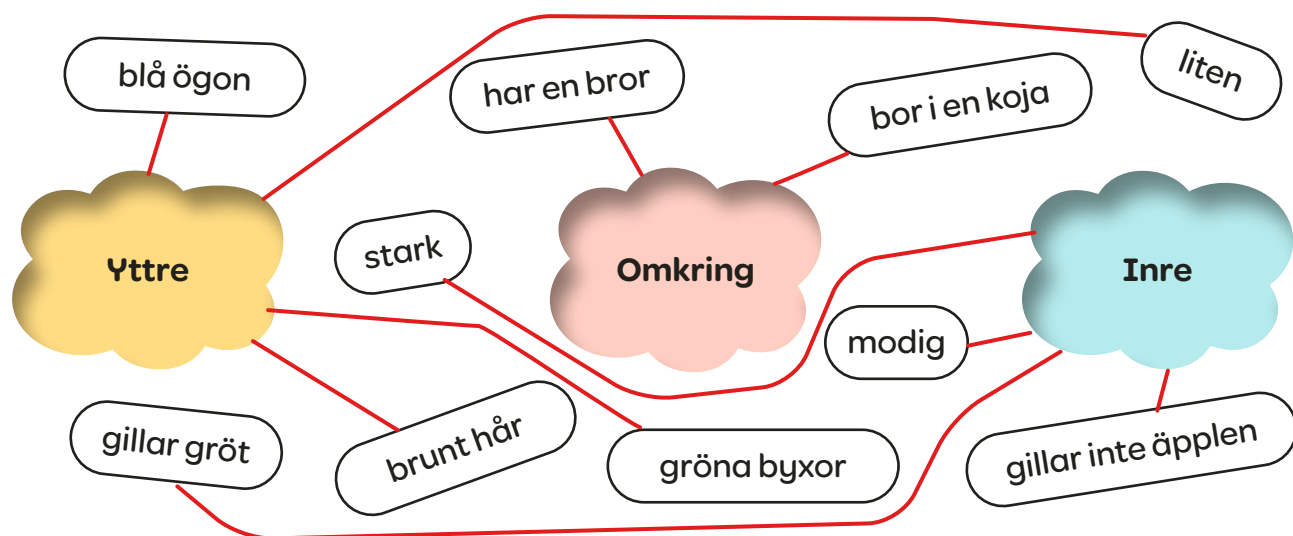
ovän - draken

Inre (egenskaper, intressen)

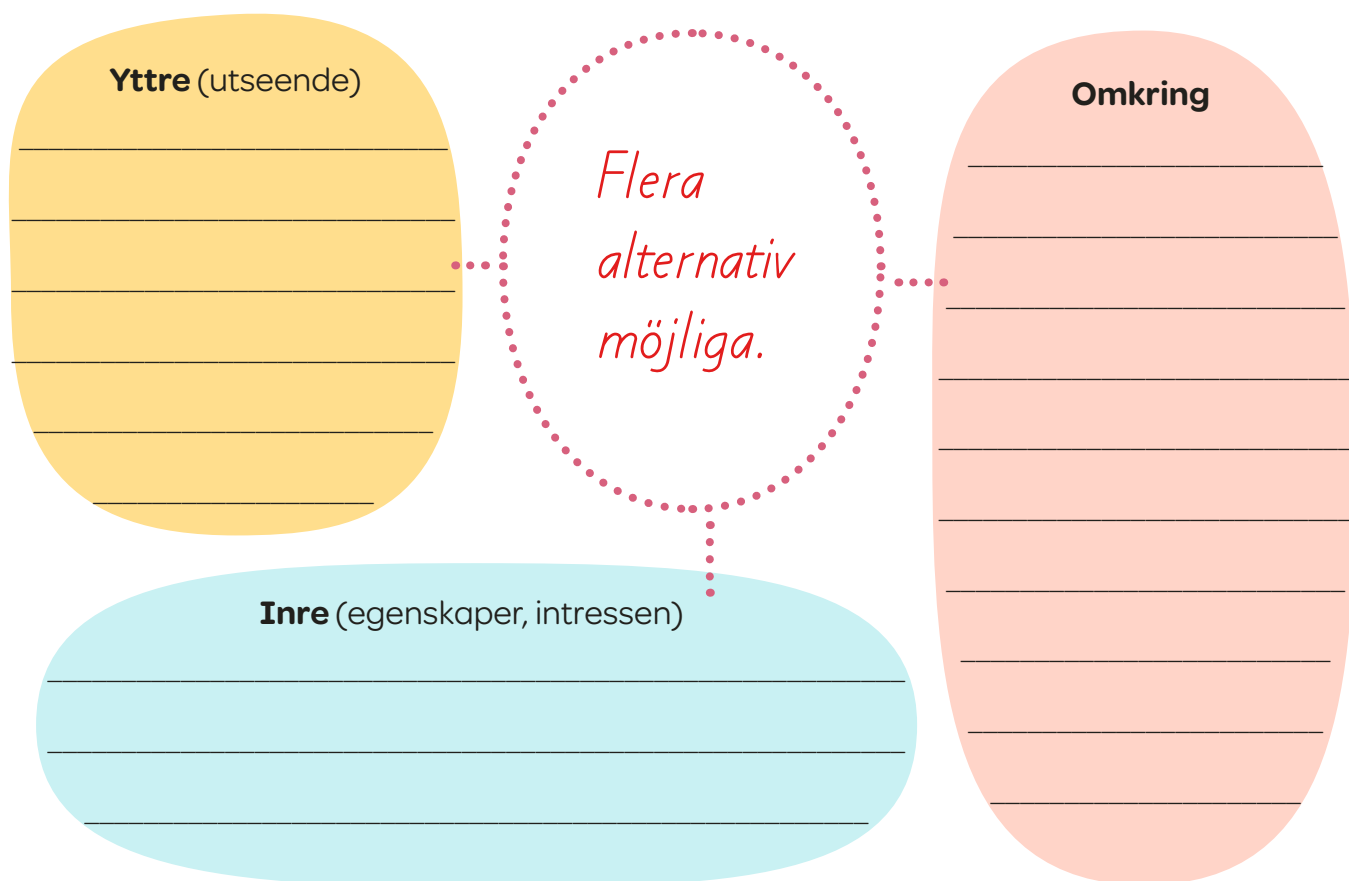
gillar fäktning

glad, modig

- 8 Läs och dra streck till rätt del av en personbeskrivning.

- 9 Välj en egen person eller figur och beskriv den i tankekartan.

- ★ Skriv en personbeskrivning med hjälp av stödorden i din tankekarta.

Veckans fokus

- ☐ Läsförståelse
- ☐ Känsloord
- ☐ Miljöbeskrivning

Flera alternativ möjliga, till exempel:

Sammanfatta kapitlet. Skriv till bilderna.

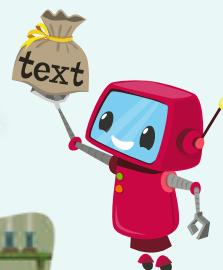
1. *Molly äter hemma hos Judit.*

2. *På natten pratar Molly med Elton i sin walkie talkie.*

3. *Molly, Elton och Jonny ser att någon stulit tidsmaskinen.*

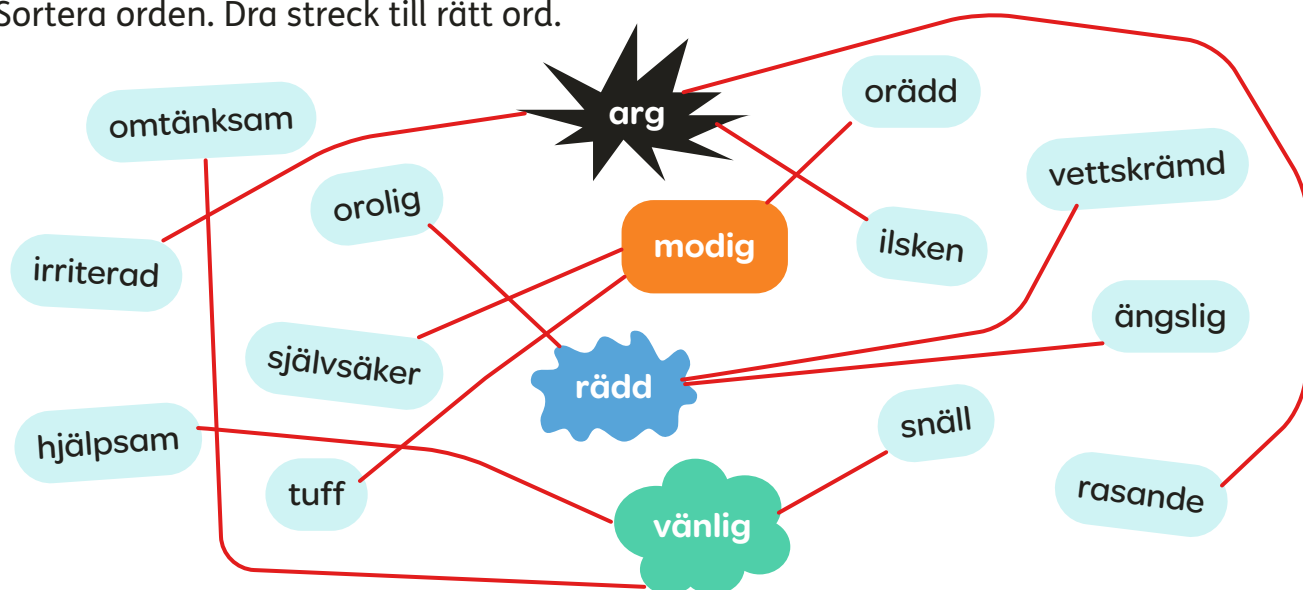
4. *Robin hittar ett örhänge som tjuvarna har tappat.*

Sammanfatta
texten.

Känsloord används för att uttrycka olika känslor, till exempel arg, glad och ledsen.

2 Sortera orden. Dra streck till rätt ord.

3 Byt ut det markerade ordet mot en synonym från uppgift 2 och skriv om meningen.

Jag blir **arg** när en vuxen inte lyssnar.

Flera alternativ möjliga.

Jag blir irriterad när en vuxen inte lyssnar.

Min kompis var **modig** när hon sa till de som retade mig.

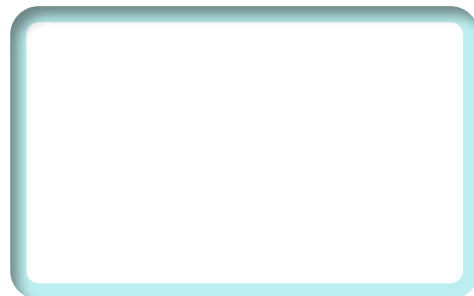
Min kompis var tuff när hon sa till de som retade mig.

När jag såg zombien blev jag **rädd**.

När jag såg zombien blev jag vettskrämd.

4 Välj en känsla och rita en bild som passar till.
Skriv en mening till bilden.

En **miljöbeskrivning** används i berättande texter för att beskriva olika miljöer med olika sinnen, till exempel syn, hörsel, känsel och lukt.

5 Läs orden i tankekartan.

Se
sandstrand
gröna palmer
blått hav

Höra
vindens sus
vågor som kluckar
fågelsång

Lukta
sjögräs
saltvatten

Känna
varm sand
solens strålar

6 Läs miljöbeskrivningen. Stryk under orden från tankekartan. Skriv in de ord som saknas i sista meningen.

Vi tar båten till ön. Runt ön ser vi ett blått hav.

När vi kliver i land på sandstranden ser vi stora gröna palmer.

Vi kan höra vindens sus och vågorna som kluckar.

Bland palmerna hör vi fågelsång.

Vi känner den varma sanden och solens strålar.

Det luktar sjögräs och saltvatten.

Flera alternativ möjliga.

7 Skriv klart tankekartan.

Se
karuseller
människor

Höra
skratt
karusellmusik

Lukta
sockervadd

Känna
pirr i magen

8 Skriv en miljöbeskrivning om tivolit. Använd orden i tankekartan.

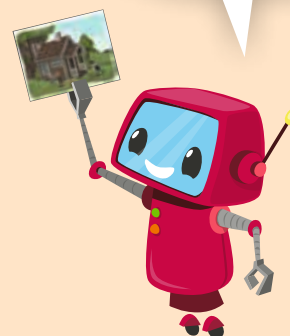

Veckans fokus

- ☐ Läsförståelse
- ☐ Ordlek
- ☐ Koll på! 1

Du kan hitta svaret i bilden.

1

Titta på bilden och svara på frågorna.

Vad gör Elton?

Elton plockar bort ogräs.

Hur känner sig Eltons mamma, tror du?

2

Skriv en egen fråga till bilden. *Flera alternativ möjliga, till exempel:*

Vad gör Sandor?

3

Vilka har tagit tidsmaskinen, tror du?

- 4 En ska bort. Kryssa och förklara varför. *Flera alternativ möjliga.*

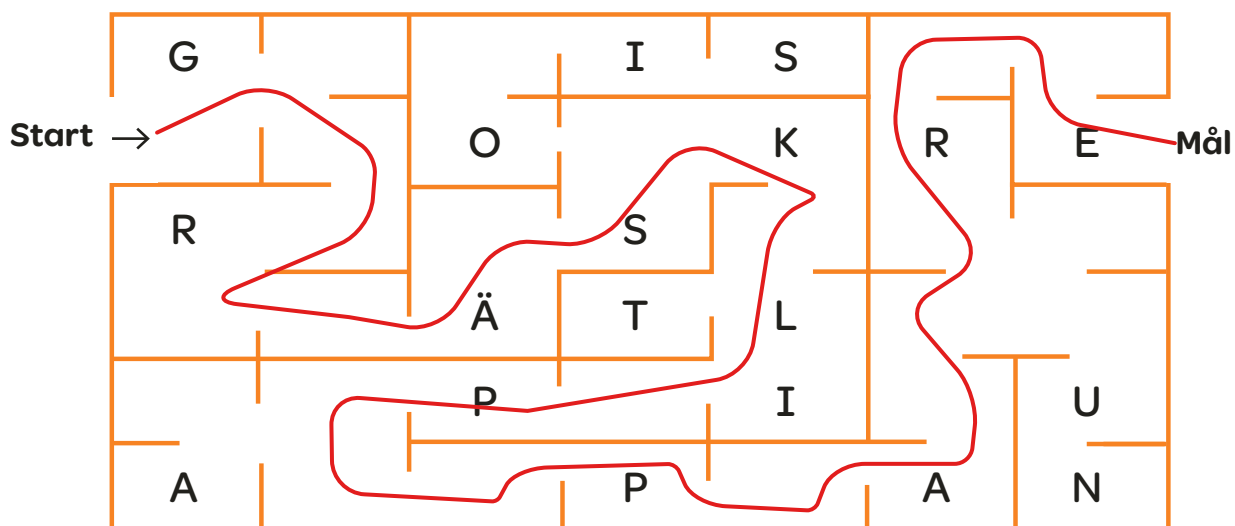
gul	grön
lila	gräs

duk	ben
bord	bok

kaka	baka
smaka	mjöl

- 5 Samla bokstäver i labyrinten. Vilket ord blir det? Skriv svaret i rutorna.

G R Ä S K L I P P A R E

 Skrivuppgift 1.

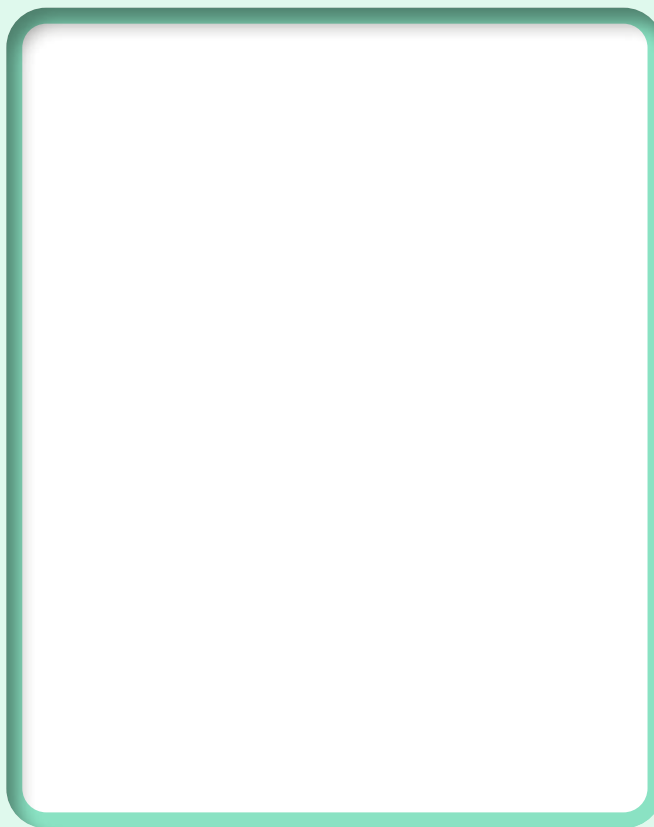
Veckans fokus

- ☐ Läsförståelse
- ☐ Återberättande text
- ☐ Verb

I vilken ordning hände det? Numrera händelserna i kronologisk ordning från 1–6. Rita en bild som passar till en av händelserna.

- 3 De ser gamla gravar.
- 6 Molly hittar spår efter en bil.
- 5 Elton och Danilo äter majs-kakor.
- 2 Vida räknar in barnen på skolgården.
- 4 Molly och Judit hittar spår från olika djur.
- 1 Klassen ska på utflykt.

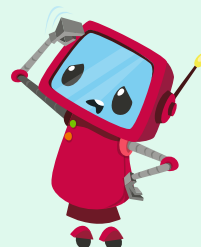
Sant eller falskt? Sätt kryss.

- Klassen promenerar till skogen.
- Elton har med sig varm choklad.
- På ängen finns gamla gravar.
- De hittar tjuvgods i huset.

sant falskt

☐	☒
☒	☐
☒	☐
☐	☒

Är svaret rimligt?

Återberättande texter berättar om något som har hänt, till exempel en händelse eller en utflykt.

3 Läs Eltons text om utflykten.

En dag i september åkte jag och min klass på utflykt till en äng för att titta på stenåldersgravar.

Först gick vi förbi ett spökhús. Det tyckte vi var läskigt. **Sen** kom vi fram till en äng med gravar. Där fanns det flera olika sorters gravar, stendösar och gånggrifter. **Efter en stund** åt vi matsäck. Jag hade med mig varm choklad, smörgåsar, frukt och majs-kakor. **När** vi ätit klart hittade Molly och Judit fotspår från rådjur och vildsvin. **Till slut** var vi så trötta att vi inte orkade mer. Då gick klassen till busshållplatsen och åkte tillbaka till skolan.

Det här är en återberättande text!

4 Ringa in textens inledning. Svara på frågorna.

Vilka handlar texten om? Elton och hans klass.

Vad gjorde de? De åkte på utflykt.

När var de på utflykten? En dag i september.

Var var de på utflykt någonstans? På en äng.

5 Ringa in de fem tidsorden i texten och skriv dem på raden.

först, sen, efter en stund, när, till slut

6 Skriv en rubrik som passar till texten.

Flera alternativ möjliga.

TIDSORD
först
sen
efter det
därefter
efter en stund
till slut
när

Verb är en ordklass som talar om vad någon gör eller vad som händer. Verb behöver böjas för att visa om det händer nu, presens, eller om det redan har hänt, preteritum.

Till exempel: Nu går jag. Igår gick jag.

7 Ringa in verben.

1. <u>läser</u>	röd	svamp
2. hög	träd	<u>spelade</u>
3. liten	bok	<u>gick</u>
4. <u>flyger</u>	svans	rund
5. <u>tittade</u>	bil	giraff
6. säng	<u>tänker</u>	krokodil
7. telefon	glad	<u>ångrade</u>

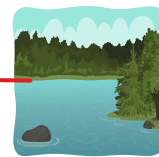
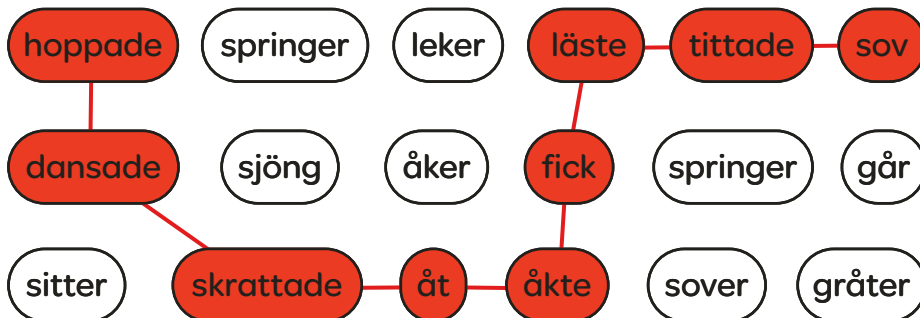
8 Hitta gömda verb. Ringa in dem.

L	E	T	A	V	Å
Y	S	Ö	B	Ä	T
S	P	R	A	N	G
S	E	Ä	K	T	I
N	L	K	A	A	C
A	A	N	X	R	K

Jag hittade _____ verb.

9 Grodan hoppar bara på alla verb skrivna i preteritum. Måla grodans väg.

Var hamnar den? / sjön.

10 Skriv orden i rätt form i tabellen.

Presens	Preteritum
<i>springer</i>	<i>sprang</i>
<i>köper</i>	<i>köpte</i>
<i>ser</i>	<i>såg</i>
<i>tycker</i>	<i>tyckte</i>
<i>går</i>	<i>gick</i>

Presens	Preteritum
<i>dansar</i>	<i>dansade</i>
<i>sjunger</i>	<i>sjöng</i>
<i>flyger</i>	<i>flög</i>
<i>skrattar</i>	<i>skrattade</i>
<i>får</i>	<i>fick</i>

11 Kryssa alla meningar där verbet är skrivet i preteritum.

☒ Ines trampade iväg.

☐ Jonny dejtjar.

☒ Läraren läste högt.

☐ Elton rensar ogräs.

☒ Judit hittade spår.

☐ Vida räknar barn.

☐ Mamma krattar löv.

☒ Stefan följde med.

☐ Jag skriver ett brev.

☒ Pappa klippte gräset.

☒ Klassen tittade på gravar.

☒ Danilo åt majsaka.

12 Skriv egna meningar, en i presens och en i preteritum.

Presens *Flera alternativ möjliga.*

Preteritum _____

★ Skriv meningar med verben i uppgift 10. Tänk på tidsformen.

Veckans fokus

- ☐ Läsförståelse
- ☐ Återberättande text
- ☐ Substantiv

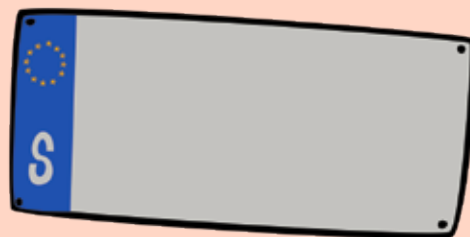
1

Svara på frågorna.

Elton och Molly ser en bil utanför spökhuset.
Vad står det på registreringsskylten?

Varför vill Ines inte prata om Sandor, tror du?

Till exempel: Jag tror att Ines känner sig sviken av Sandor.

2

Skriv två frågor, en snabb och en kreativ, till kapitlet. Svara sedan på dem.

snabb

Fråga

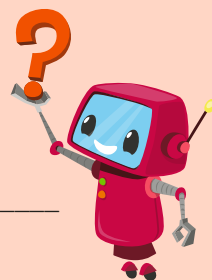
Svar

kreativ

Fråga

Svar

Flera alternativ möjliga.

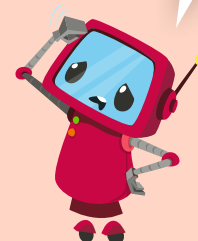
3

Var tror du att tjuvarna har gömt tidsmaskinen?

Flera alternativ möjliga, till exempel:

*Jag tror att tjuvarna har gömt
tidsmaskinen i spökhuset.*

Förutspå
och gissa.

Tidsord används för att återberätta ett händelseförlopp. Variera tidsorden för att texten inte ska bli upprepande.

Hjälp Pella att använda andra ord än sen.

Pella har skrivit en återberättande text om när hon var i simhallen. Hon har glömt rubrik och att variera tidsorden.

Igår var jag i simhallen och tränade simning.

Först duschade jag och satte på mig badkläder.

Sen fick vi sitta på kanten och vänta.

Sen berättade simtränaren vad vi skulle göra.

Sen fick vi hoppa i bassängen och öva på ryggsim.

Sen gick vi upp och duschade och klädde på oss.

Sen åkte vi hem. Det var en rolig träning.

TIDSORD
först
sen
efter det
därefter
efter en stund
till sist
när

Flera alternativ möjliga, till exempel:

- 4 Skriv om Pellas text så att den blir mer varierad. Använd tidsorden i rutan.

Simträning

I går var jag i simhallen och tränade simning.

Först duschade jag och satte på mig badkläder.

Efter det fick vi sitta på kanten och vänta.

Sen berättade simtränaren vad vi skulle göra.

Därefter fick vi hoppa i bassängen och öva på ryggsim.

Efter en stund gick vi upp och klädde på oss.

Till sist åkte vi hem. Det var en rolig träning.

Substantiv är ord för saker, växter och djur. Det är också namn på personer och platser. Substantiv kan vara konkreta, något man kan ta på, till exempel *en sten* eller *ett äpple*. De kan också vara abstrakta, till exempel *en tanke* eller *en dröm*.

5 Leta substantiv i bilden och skriv dem i tabellen.

singular		plural	
en/ett	den/det	flera	de
<i>giraff</i>	<i>giraffen</i>	<i>giraffer</i>	<i>girafferna</i>
<i>karta</i>	<i>kartan</i>	<i>kartor</i>	<i>kartorna</i>
<i>räv</i>	<i>räven</i>	<i>rävar</i>	<i>rävarna</i>
<i>bur</i>	<i>buren</i>	<i>burar</i>	<i>burarna</i>
<i>morot</i>	<i>moroten</i>	<i>morötter</i>	<i>morötterna</i>
<i>spegel</i>	<i>spegeln</i>	<i>speglar</i>	<i>speglarna</i>
<i>tång</i>	<i>tången</i>	<i>tänger</i>	<i>tångerna</i>
<i>bord</i>	<i>bordet</i>	<i>bord</i>	<i>borden</i>

6 Ringa in alla substantiv. Det finns 10 stycken.

Egennamn är substantiv som är namn på *personer, platser, varumärken, böcker och filmer*. Egennamn skrivs alltid med versal, stor bokstav, i början.

7 Skriv egennamn under varje rubrik. Kom ihåg stor bokstav.

*Flera alternativ
möjliga, till exempel:*

Platser

Sverige
Öland
Liseberg

Personer

Molly
Emil
Alfred Nobel

Varumärken

Volvo
Marabou
Samsung

Böcker/Filmer

Lejonkungen
Mio min Mio
Askungen

8 Är substantiven konkreta eller abstrakta? Skriv under rätt rubrik.

Konkreta substantiv

hand
vante
sten
häst
sjö

Abstrakta substantiv

kärlek
sorg
glädje
dröm
tanke

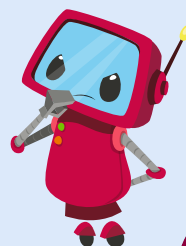
Veckans fokus

- ☐ Läsförståelse
- ☐ Följa instruktioner
- ☐ Beskrivande text

Skriv de ord som saknas i texten. Välj ord i rutan.

_____ *Spökhuset* _____ såg stort och skrämmande ut. Robin rabblade en massa *regler* _____ innan vi _____ *gick* _____ in. Robin sa att det kunde finnas *hål* _____ i golven som vi kunde _____ *ramla* _____ ner i. Jag undrade vad vi skulle göra om vi hittade _____ *tjuvarna* _____. Robin sa att det skulle lösa sig. Inne i huset _____ *hörde* _____ vi många läskiga ljud. Robin förklarade att det var rostiga _____ *rör* _____ som _____ *rasslade* _____ eller trä som knarrade. Jag hade inte _____ *vågat* _____ gå in i huset utan Robin.

vågat
regler
spökhuset
gick
hörde
hål
rasslade
ramla
tjuvarna
rör

Är orden i lucktexten substantiv eller verb? Sortera dem rätt.

Substantiv

regler

spökhuset

hål

tjuvarna

rör

Verb

vågat

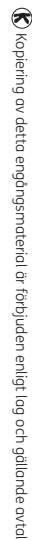
gick

hörde

rasslade

ramla

K Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal

K Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal

K Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal

K Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal

Beskrivande texter kallas ofta för faktatexter. De börjar med en rubrik och är indelade i stycken, ofta med underrubriker. De viktiga orden kallas för *nyckelord*.

5 Läs texten.

SVAMPAR

Klassificering

Svampar är varken växter eller djur och tillhör därför en helt egen grupp i naturen.

Svampens delar

Den del av svampen som vi ser är bara en liten del av svampen. Den kallas för fruktkropp. Under jorden finns den största delen av svampen. Den delen kallas mycel och är som ett nät av långa trådar.

Fruktkroppen delas in i hatt och fot. Den kan också ha en strumpa och en ring på foten. På undersidan av hatten finns skivor, rör eller taggar. Där bildas det sporer. Sporererna är lätta och sprids med vinden så att det bildas nya svampar.

Växtplats

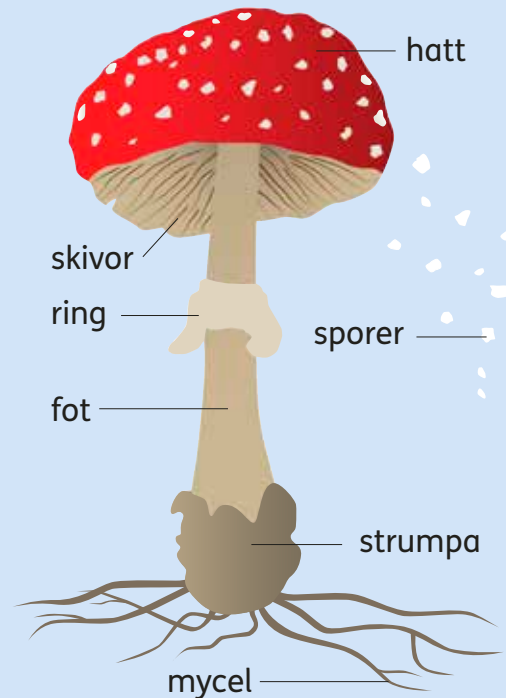
Svampar växer i skogen, på marken, på stubbar och på trädstammar.

Svamparna är viktiga i naturen eftersom de bryter ner döda växtdelar.

Övrigt

Det finns andra typer av svampar som vi kanske inte tänker på, till exempel mögel och jäst.

Några svampar är giftiga. Lömsk flugsvamp är den giftigaste.

Lömsk flugsvamp

Klassificera = sortera

Tankekartor är en bra modell för att planera beskrivande texter. Först skriver man in rubrik och underrubriker och sedan fyller man på med nyckelord.

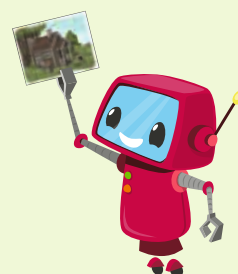
- 6 Använd texten Svampar. Ringa in rubriken och underrubrikerna och skriv dem i tankekartan. I texten finns understrukna nyckelord. Skriv dem i rätt bubbla i tankekartan.

Veckans fokus

- ☐ Läsförståelse
- ☐ Text och bild
- ☐ Beskrivande text

1

Titta på bilden och svara på frågorna.

Vilka fordon ser du?

brandbil, polisbil

Vad har personerna för yrken?

brandmän, poliser

2

Vad händer på bilden? Skriv och berätta.

Flera alternativ möjliga.

Text och bild kan samspela. Bilden kan förstärka innehållet i texten och även berätta mer än vad som står.

- 3 Läs texterna och jämför med bilderna. Stryk under det i texten som du också kan se i bilden.

Tjuvarna skriker och viftar med armarna. Mannen är så rädd att han hoppar upp i kvinnans famn. Robin hämtar en matta och lägger över elden. Elton tar fram sin mobil och ringer 112.

– Det brinner i spökhuset! Tjuvar! hostar han.
Snart är brandkår och polis på väg.

Biobesöket

I lördags gick jag på bio med min kompis. Först köpte jag en påse godis och min kompis valde popcorn.

Sen gick vi in i salongen, vi satt bredvid varandra. Det var en rolig film så vi skrattade mycket.

Varmluftsballongen

Varmluftsballongen är den vanligaste luftballongen. Den består av en ballong med en korg under och en gasolbrännare. Ballongerna byggs i många olika storlekar, former och färger. I korgen står de som åker med ballongen.

Luften i ballongen värms upp med hjälp av en gasolbrännare som sitter ovanför korgen. Luften i ballongen blir då varm och lättare än luften runt omkring vilket gör att den kan lyfta. När man vill landa eller sjunka snabbt öppnar man en ventil i toppen av ballongen.

- ★ Skriv en egen text och rita en bild till så att text och bild samspelar.

Ett **VÖL-diagram** är en modell som kan användas när man ska skriva egna beskrivande texter. Det visar vad du redan **Vet**, vad du **Önskar veta** och vad du har **Lärt dig**.

Flera alternativ möjliga.

- 4 Välj ett djur som du vill lära dig mer om.

- 5 Skriv i VÖL-diagrammet i rutorna **Vet** och **Önskar veta**.

Det jag redan vet	Frågor jag vill ha svar på	Det här kan jag nu
VET	ÖNSKAR VETA	LÄRT MIG

- 6 Så här ska jag ta reda på mer fakta om mitt djur.

7 Ta reda på fakta, välj ut nyckelord och gör klart tankekartan.

Skriv ditt djur i mitten
och gör egna bubblor att
skriva nyckelorden i.

8 Vad har du lärt dig om ditt djur? Skriv i sista rutan i VÖL-diagrammet.

Veckans fokus

- ☐ Läsförståelse
- ☐ Ordlek
- ☐ Koll på! 2

Svara på frågorna. Ringa in rätt svar.

1. Vilka skjutsade hem Molly och Elton?

polisen brandkåren ambulansen

2. Var mötte polisen Molly och Elton?

parken skolan skogen

3. Var hade pappa Jonny varit?

i verkstan på föräldramöte på dejt

4. Vad trodde Ines att Molly och Elton gjorde?

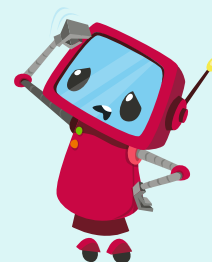
lekte på rummet lekte ute tittade på tv

5. Vilken tidsperiod hade tjuvarna rest tillbaka till?

vikingatiden stenåldern bronsåldern

6. Vad ska Jonny göra med tidsmaskinen?

bygga något nytt sälja den skrota den

Tänk om du skulle bygga om tidsmaskinen.
Vad skulle du bygga då? Skriv och rita.

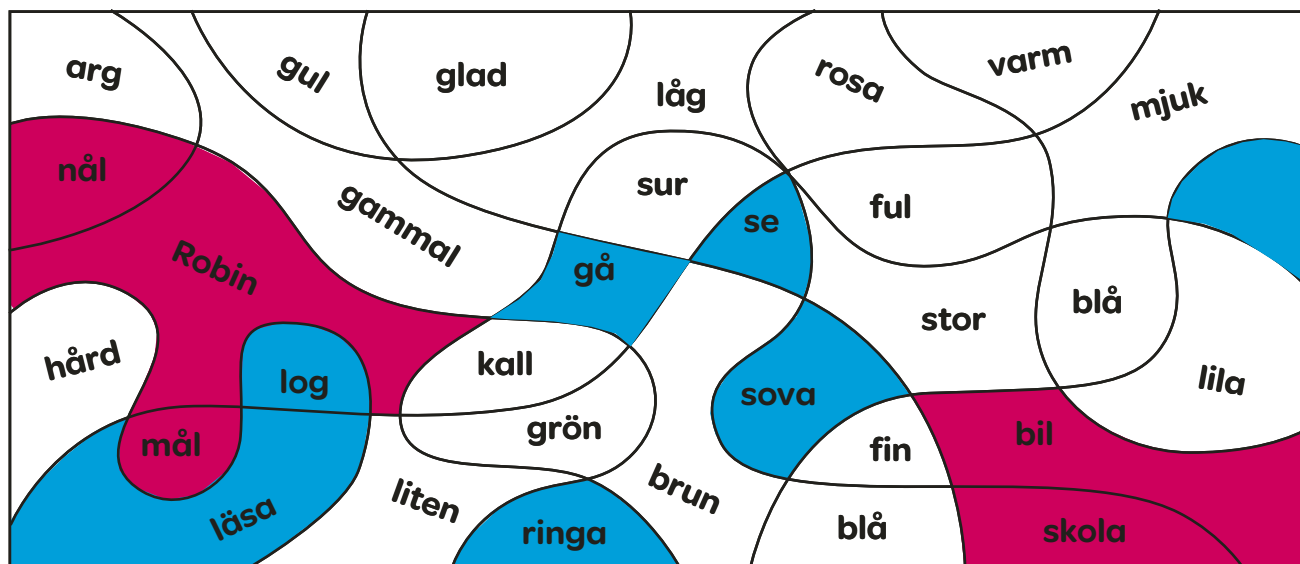
- 3 Bilda nya ord av bokstäverna i ordet.

POLISBILEN

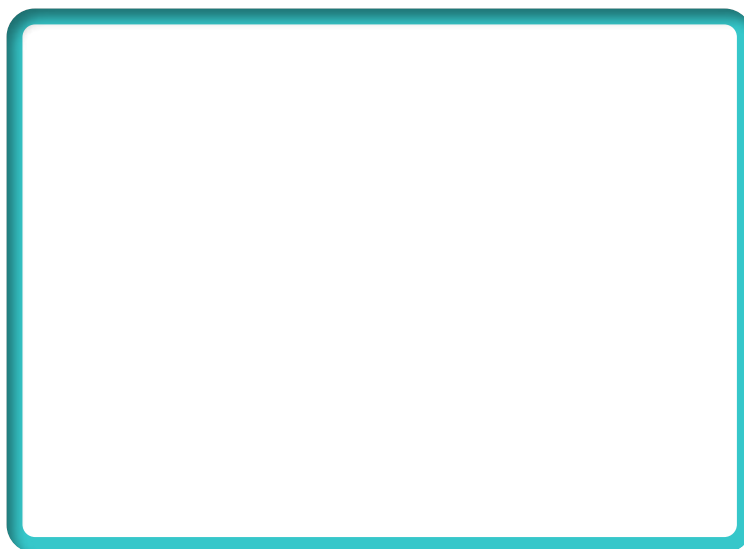
IS

Flera alternativ möjliga.

- 4 Måla alla substantiv röda, alla verb blå och alla adjektiv i vilken färg du vill.

- 5 Vilket ord blir det? Skriv och rita.

brandbil

Skrivuppgift 2.

Veckans fokus

- ☐ Läsförståelse
- ☐ Instruerande text
- ☐ Sjä-ljudet

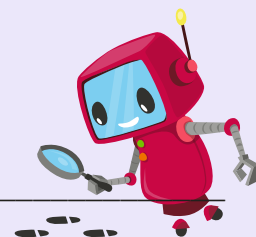
1

Svara på frågorna.

Varför har Eltons mamma inte plockat fram frukosten?

Hon läser på datorn om en ny medicin.

Vad tar Elton fram till frukost?

Han tar fram mjölk, smör och ost.

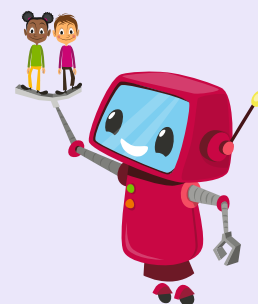
2

Vad brukar du äta till frukost?

Skriv och rita.

3

Vad brukar du hjälpa till med hemma? Skriv och berätta.

Instruerande texter innehåller instruktioner som beskriver hur något ska göras steg för steg, till exempel *spelregler* eller *recept*.

4 Läs texten.

Hur man tvättar håret

Du behöver:

- vatten
- schampo
- handduk

Gör så här:

1. Blöt håret.
2. Ta lite schampo i handen.
3. Gnugga in schampot i hela håret så att det löddrar.
4. Skölj ur schampot med vatten.
5. Torka håret med handduken.

5 Ringa in rubriken. Skriv den på raden.

Hur man tvättar håret

6 Vad behövs för att tvätta håret?

vatten

schampo

handduk

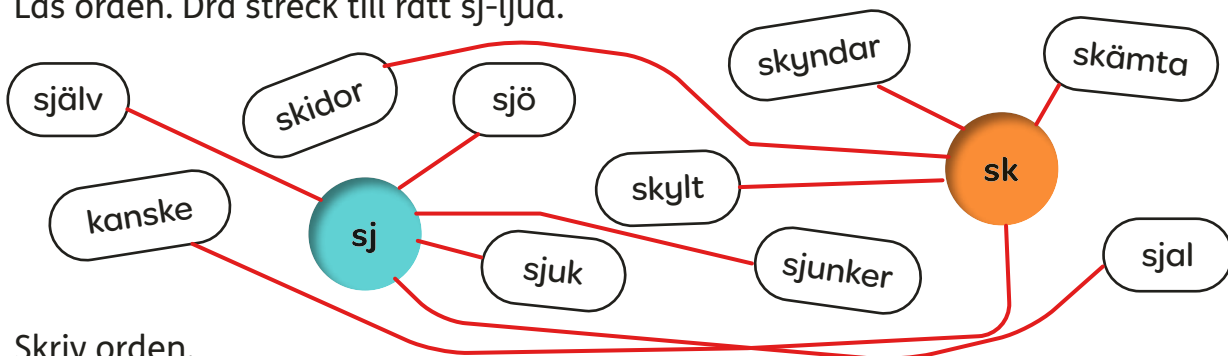
Jag använder balsam också!

7 Skriv det fjärde steget i arbetsgången.

4. Skölj ur schampot med vatten.

Sj-ljudet kan stavas på många olika sätt.
Vanligast är att det stavas med **sj** eller **sk**.

8 Läs orden. Dra streck till rätt sj-ljud.

9 Skriv orden.

sj

själv
sjuk
sjal
sjunker
sjö

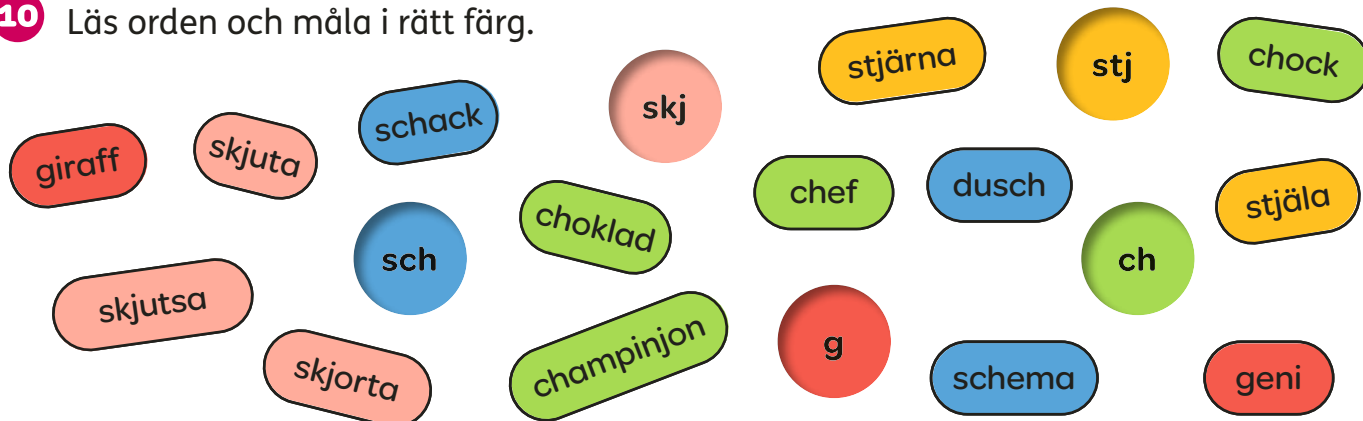

sk

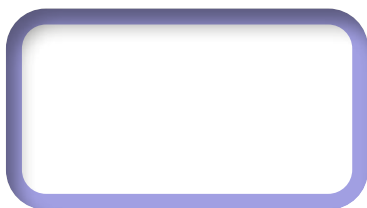
skidor
skylt
skämta
skyndar
kanske

Sj-ljudet kan också stavas med **skj, stj, sch, ch** eller **g**.

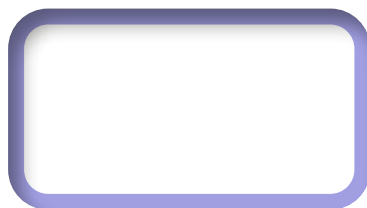
10 Läs orden och måla i rätt färg.

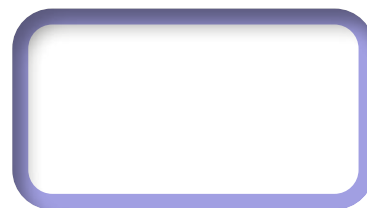
11 Skriv sj-ljuden som saknas. Rita bilder till orden.

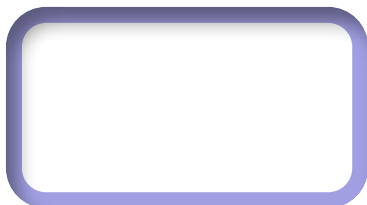
ch ampinjon

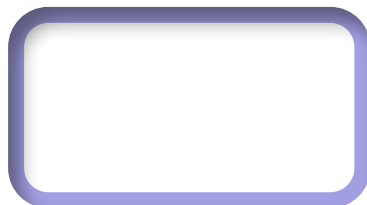
sch ack

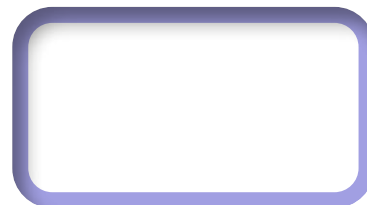
stj ärna

sk ylt

sj ö

skj orta

12 Lös ordflätan.

★ Välj ett ord från varje stavning av sj-ljudet och skriv meningar med orden.

Veckans fokus

- ☐ Läsförståelse
- ☐ Instruerande text
- ☐ Tj-ljudet

1

Måla det som stämmer rött och det som inte stämmer gult.

Sam fikar med barnen.

Alla får prinsessstårta.

Rut vill ha kaffe och bullar.

Rut skäller på tjejerna.

Rut tar på sig hatt och regnjacka.

Sam jobbar på servicehuset.

Molly och Elton beställer varm choklad.

Ruts ben har blivit starkare.

2

Blunda och tänk dig att du är på ett café. Rita din tankebild. Skriv en mening till bilden.

Flera alternativ möjliga.

I **instruerande texter** börjar varje steg i arbetsgången med verb i imperativ, till exempel Vik pappret.

3 Rubrikerna i Judits recept saknas. Skriv dem.

Ett recept är också en instruerande text.

.....*Blåbärssmoothie*..... 4 port.

Snabb, enkel och god blåbärssmoothie som passar bra till frukost eller mellanmål.

.....*Du behöver*.....:

250 g frysta blåbär
1 banan
4 dl havredryck eller mjölk
mixer
måttsets

.....*Gör så här*.....:

1. Skala bananen.
2. Lägg bananen och blåbären i mixerskålen.
3. Häll på havredryck eller mjölk.
4. Mixa till en slät smoothie.

4 Ringa in verben. Skriv dem.

skala

lägg

häll

mixa

5 Rita bilder till punkterna 2–4 i arbetsgången.

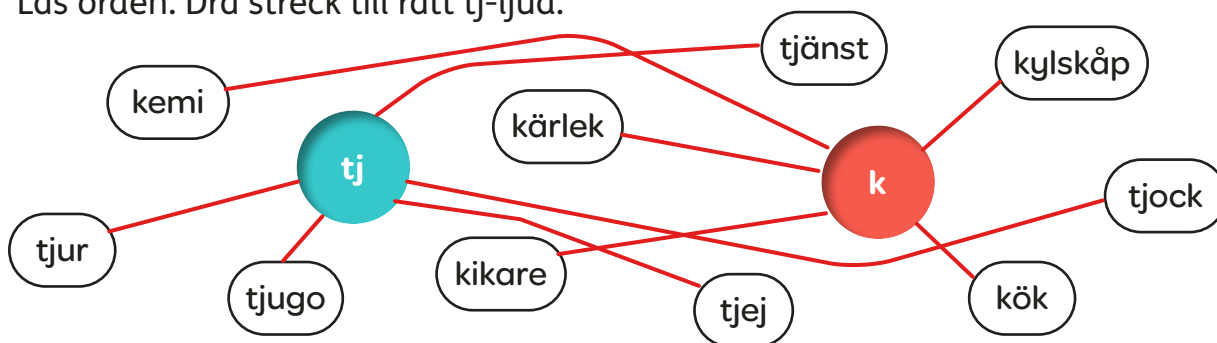
2

3

4

Tj-ljudet stavas oftast med **tj** eller **k**.

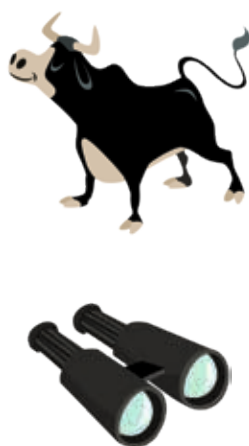
6 Läs orden. Dra streck till rätt tj-ljud.

7 Skriv orden.

tj

tjur
tjugo
tjej
tjänst
tjock

k

kemi
kikare
kärlek
kök
kylskåp

8 Skriv färdigt meningarna. Använd orden från uppgift 7.

Pappa ställde in mjölken i vårt kylskåp.

Jag tittade på fåglar i min kikare.

I hagen gick en tjur och fyra kor.

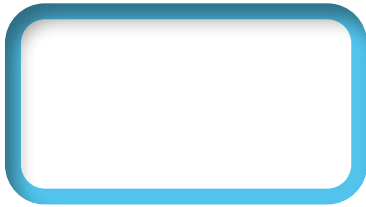
När man har kemi kan man göra experiment.

Ordet tjej är en synonym till flicka.

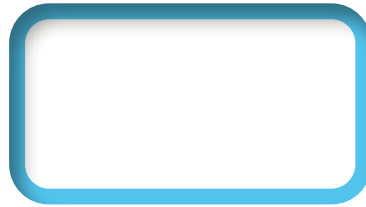
Var snäll och gör mig en tjänst, hämta tjugo (20) äpplen.

Tj-ljudet kan också stavas med **kj** eller **ch**.

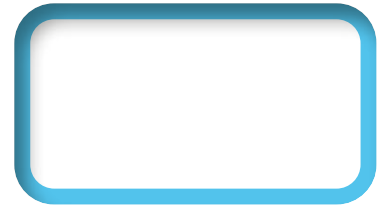
9 Rita bilder till orden.

kjol

chips

chilifrukt

10 Dra streck mellan orden.

11 Lös ordflätan.

 Välj ett ord från varje stavning av tj-ljudet och skriv meningar med orden.

Veckans fokus

- ☐ Läsförståelse
- ☐ Instruerande text
- ☐ Adjektiv

1

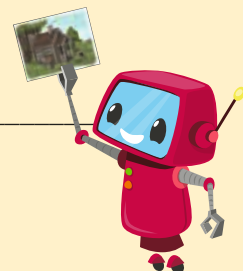
Varför behöver deckarklubben en ny möteslokal?

Det är för trångt i garderoben.

2

Vilken årstid är det? Hur vet du det?

Det är vinter. Det snöar utanför fönstret.

3

Vilka olika möbler kan du se på bilden?

fåtöljer lampa
kista skrivbord
bord stol

4

Skriv meningar med orden från uppgift 3.

Flera alternativ möjliga.

- 5** Det har blivit fel! Läs först spelreglerna och numrera sedan stegen i arbetsgången i rätt ordning.

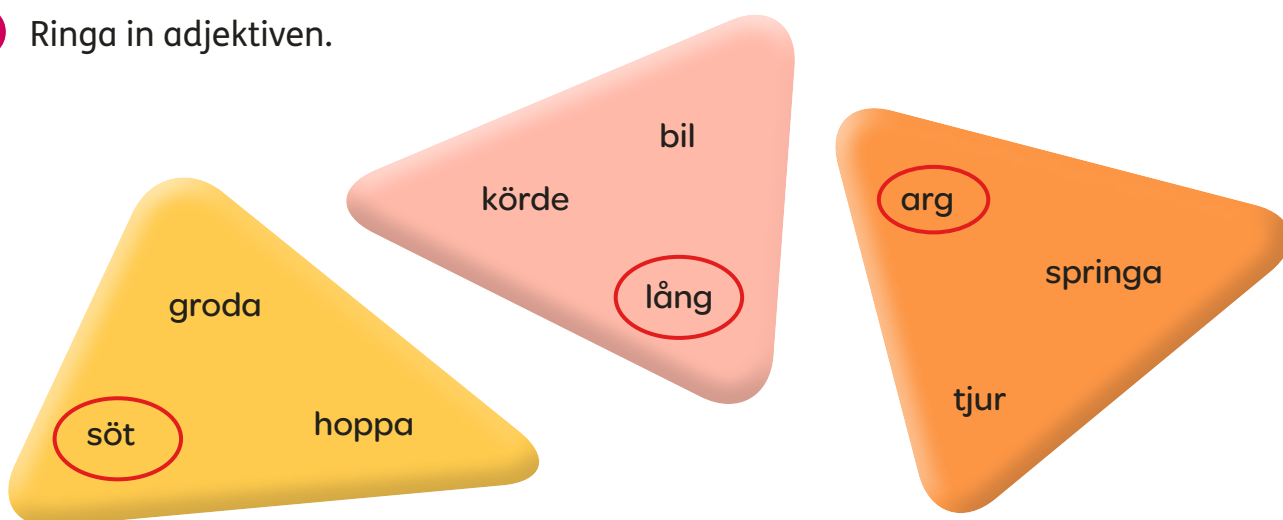

- 6** Provspela spelet och se om arbetsgången stämmer nu.

Adjektiv beskriver hur någon eller något ser ut eller är, till exempel *rund*, *röd* eller *stark*.

Adjektiv kan böjas, kompareras, det betyder att man jämför till exempel *glad*, *gladare*, *gladast*.

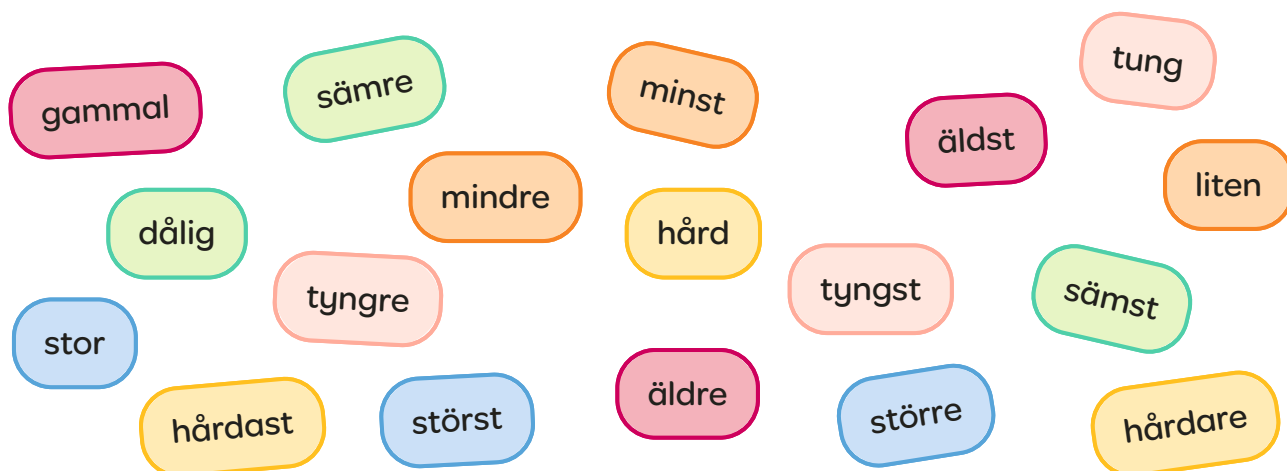
7 Ringa in adjektiven.

8 Använd orden i en av trianglarna och skriv en mening med dem. Du behöver böja och lägga till fler ord.

Flera alternativ möjliga.

9 Måla adjektiven som hör ihop i samma färg.

10 Skriv orden från uppgift 9.

positiv	komparativ	superlativ
<i>hård</i>	<i>hårdare</i>	<i>hårdast</i>
<i>gammal</i>	<i>äldre</i>	<i>äldst</i>
<i>stor</i>	<i>större</i>	<i>störst</i>
<i>dålig</i>	<i>sämre</i>	<i>sämst</i>
<i>tung</i>	<i>tyngre</i>	<i>tyngst</i>
<i>liten</i>	<i>mindre</i>	<i>minst</i>

11 Skriv adjektiven i rätt form i meningarna.

Ines var *gladast* av alla. (glad)

Det var den *roligaste* film de hade sett. (rolig)

Robins sten var *större* än Eltons. (stor)

Rut är *äldst* av alla som Molly känner. (gammal)

12 Det saknas adjektiv i meningarna. Skriv det du tycker passar.

Robin är en _____ robot.

Det snöar och är _____ ute.

Spökhuset är inte _____ på dagen.

Deckarklubben sitter i det _____ rummet.

*Flera alternativ
möjliga.*

13 Adjektiv är ord som *beskriver hur någon eller något är eller ser ut.*

Veckans fokus

- ☐ Läsförståelse
- ☐ Flera texttyper
- ☐ Kropsspråk och intonation
- ☐ Dialoger

1 I vilken ordning händer det? Numrera 1–4.

3

Ines står vid Vendelas bord och skriker.

1

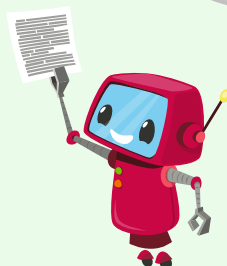
Molly och Ines kommer in på caféet.

4

Sandor säger förlåt till Ines.

2

Vendela kommer in med sina kompisar.

2 Hur ser det ut i aulan när det är klassfest?

På ett bord står popcorn och saft och i taket hänger en discokula.

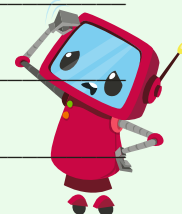

3 Vad gör de på klassfesten?

De leker, dansar, äter popcorn och dricker saft.

4 Vad hade hänt om Sandor eller Ines inte följt med till caféet, tror du?

Det finns flera olika **texttyper**. De går att känna igen på sina olika innehåll och på sättet de är skrivna.

5 Vilken texttyp är det? Dra streck.

KAPITEL 14

Avslöjade!

Det var svårare att övertala Ines att följa med till caféet än vad Molly hade trott. Molly pekar på ett av båsena. Där är det enkelt att gömma sig.

Ines sjunker motvilligt ner.

– Vad ska det här vara bra för? Det är ändå kört, muttrar hon.

– Nej, för både Sandor och du har blivit lurade, jag sa ju det. Snart kommer du att förstå, förklarar Molly.

– Ingen har blivit lurad. Sandor gjorde slut, säger Ines. När jag frågade varför sa han bara: Det vet du.

– Snart kommer du att förstå, säger Molly.

Ishockey och fotboll

Både ishockey och fotboll är idrotter. Fotboll är i likhet med ishockey en lagsport.

I ishockey använder man skridskor till skillnad från fotboll där man har fotbollsskor.

Ishockey spelas på is men fotboll spelas på gräs eller grus.

Både ishockey och fotboll kan spelas av killar och tjejer.

Berättande text

Återberättande text

Beskrivande text

Instruerande text

Jämförande text

Pannkakor

2,5 dl vetemjöl
0,5 tsk salt
6 dl mjölk
3 ägg

En ledig dag

I tisdags åkte min familj till Historiska museet.

Först klev vi upp och åt frukost och borstade tänderna. Sen packade vi våra saker och gick till bussen. Det var trångt på bussen så vi fick stå hela vägen.

När vi kom fram tittade vi på utställningarna om forntiden. Det var spännande att se hur de levde förr i tiden. Efter det åt vi lunch i restaurangen. Jag åt fisk med potatis. Det var ganska gott.

Därefter gick vi och tittade i guldrummet. Där fanns 52 kg guld och över 200 kg silver. Till sist tog vi bussen hem igen. Den här gången satt vi hela vägen hem för bussen var nästan tom.

Det var en rolig ledig dag och jag lärde mig mer om forntiden.

Zoran klass 3C

Saffran

Saffran är en krydda som kommer från saffranskrokusen. Den växer i Asien.

Saffran är världens dyraste krydda. Den kostar över 15 000 kr/kg

Saffran används i matlagning och bakning. Det är saffran som ger lussebullarna dess gula färg och speciella smak.

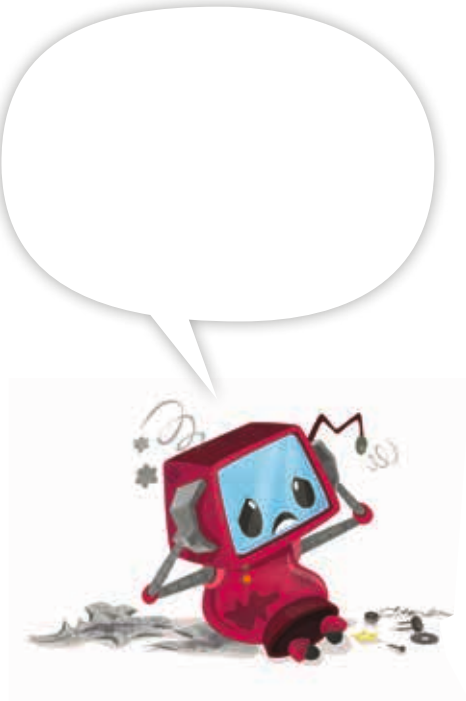

★ Läs texterna högt med en kompis.

Kroppsspråket är kroppens sätt att visa olika känslor.

*Flera alternativ
möjliga.*

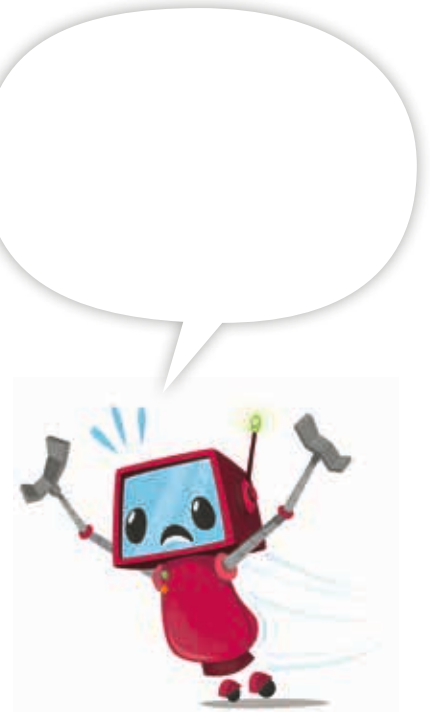
6 Vilken känsla visar Robins kroppsspråk? Skriv under varje bild.

bekymrad, ledsen

glad, lycklig

rädd, vettskrämd

7 Vad tror du att Robin säger? Skriv en mening i varje pratbubbla.

8 Stryk under det ord i varje mening som visar hur du ska använda rösten. Läs sedan meningarna högt med inlevelse, intonation.

- Tjoho! Jag har en plan, jublar Robin.
- Vi smyger in i spöket, viskar Molly.
- Skojar du? suckar Elton och tittar på sin klocka.
- Ok, bossen, du bestämmer, skrattar Sam.
- Det finns inga spöken, fnyser Rut.
- Var är frukosten? frågar Sandor.

Intonation betyder att man läser med inlevelse, till exempel att man läser med en glad eller ledsen röst.

- 9** Vad tror du att de säger till varandra? Skriv dialogen i pratbubblorna.

*Flera alternativ
möjliga.*

- 10** Rita en egen bild och skriv i pratbubblorna.

Two large empty speech bubbles are provided for drawing and writing. The bubbles are connected by a green line that forms a rectangular frame around the drawing area.

Veckans fokus

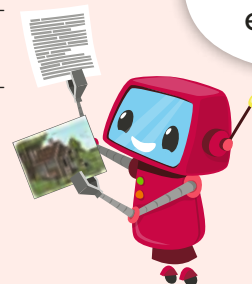
- ☐ Läsförståelse
- ☐ Ordfläta
- ☐ Koll på! 3

1

Vilket av Lukas sätt att hälsa på skulle du välja?

Flera alternativ möjliga.

Du kan hitta svaret i texten eller i bilden.

2

Beskriv Lukas. Ta hjälp av texten och bilderna.

Till exempel:

Lukas är en ung man. Han är 27 år gammal.

Han har brunt hår, gråblå ögon och glasögon.

Lukas har grön tröja, bruna byxor, röda strumpor och sandaler.

3

Skriv två frågor till kapitlet, en snabb och en kreativ.
Svara på dina frågor eller byt med en kompis.

Flera alternativ möjliga.

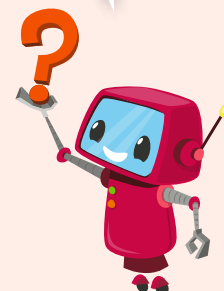
snabb

Svar:

kreativ

Svar:

Ställ egna frågor.

4 Lös ordflätan.

Lodrätt ↓

2. Blir Vendela
3. Ordklass för saker
4. Man kan ... en sång
8. Robin är en ...
10. Mollys och Eltons nya lärare

Vågrätt →

1. Hon lurar Sandor och Ines
3. Den kan man sitta i och titta på tv
4. Deckarklubbens nya lokal är i ett

5.

6. Ordklass som beskriver hur något är eller ser ut

7.

9. Elton lånade Sandors ...
11. Ordklass som beskriver vad någon gör
12. Storgatan
13. Håller maten kall

Skrivuppgift 3.

Veckans fokus

- ☐ Läsförståelse
- ☐ Självbedömning
- ☐ Tanke- och pratbubblor
- ☐ Serier

Läs frågorna. Sätt kryss vid rätt svar.

Hur många år tror Molly att Rut kommer att bli?

- A ☐ 110
- B ☒ 111
- C ☐ 120
- D ☐ 123

Kommer du
ihåg texten?

Vad tänker Elton på när de åker skidor?

- A ☐ Han tänker på hur glad Rut var när de hälsade på.
- B ☐ Han tänker på hur ledsen Rut var när de hälsade på.
- C ☒ Han tänker på hur trött Rut var när de hälsade på.
- D ☐ Han tänker på hur pigg Rut var när de hälsade på.

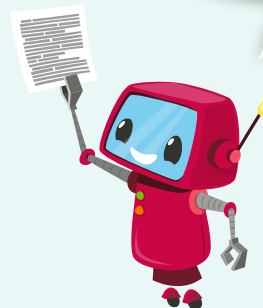
Hur märks det att Robin har fått en idé om hur de ska lösa koden?

- A ☐ Robins antenn börjar snurra.
- B ☐ Robin ropar att han har en idé.
- C ☐ Robins display börjar lysa.
- D ☒ Robins antenn börjar lysa.

Du kan hitta
svaret i texten.

Var ska de leta efter skatten?

- A ☒ Vid fotbollsplanen.
- B ☐ I spöket.
- C ☐ I en mindre stuga på tomten.
- D ☐ Vid skolan.

Självbedömning hjälper dig att få veta vad du kan och vad du behöver träna mer på.

ABC, 123

2 Lös det hemliga meddelandet.

13 27 12 1 4 5 20 4 21 11 1 14 7 18 29 14 20.

MÅLA DET DU KAN GRÖNT.

13 27 12 1 4 5 20 4 21 28 18 15 19 28 11 5 18 16 27 7 21 12 20.

MÅLA DET DU ÄR OSÄKER PÅ GULT.

13 27 12 1 4 5 20 4 21 9 14 20 5 11 1 14 28 14 14 21 2 12 27 20 20.

MÅLA DET DU INTE KAN ÄNNU BLÅTT.

Jag kan stava vanliga ord.

Jag kan skriva om något som jag har lärt mig.

Jag använder stor bokstav och vanliga skiljetecken: . ? !

Jag kan berätta något högt för andra.

Jag kan ta muntliga instruktioner.

Jag kan lyssna på andra.

Jag kan ge muntliga instruktioner.

Jag läser med flyt.

Jag kan läsa och förstå olika texter.

Tanke- och pratbubblor visar vad personer eller figurer tänker eller säger. Formen på bubblan kan visa om personen pratar eller tänker. Den kan också visa personens känslor.

- 3** Vad säger och tänker de, tror du? Skriv i bubblorna.

*Flera alternativ
möjliga.*

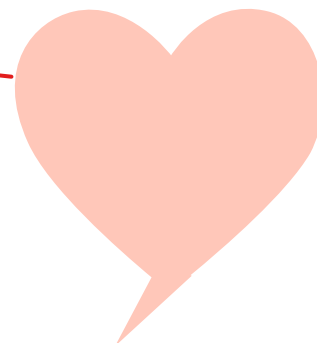
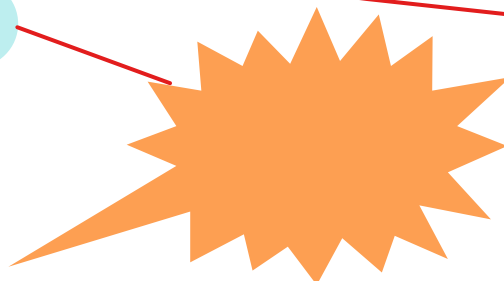

- 4** Läs meningarna och dra streck till rätt bubbla.

Jag undrar vad vi får till middag?

Du är min bästa kompis.

Stopp! Kom inte hit!

I **serier** berättar man en historia med hjälp av bilder i rutor.
Texten skrivs i pratbubblor.

- 5 Skriv en egen serie. Rita bilder och skriv i prat- och tankebubblor.

Flera alternativ möjliga.

- ★ Planera, rita och skriv en till egen serie.

Mål

- ☐ Läsförståelse
- ☐ Beskrivande text

1

I vilken ordning händer det i kapitlet? Numrera 1–5.

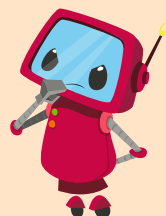
2 Molly och Robin leker med Mollys bondgård.

5 På biografen träffar de Astrid.

1 Klassen har engelska.

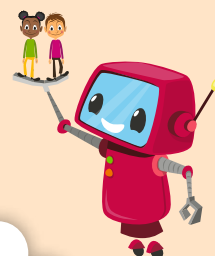
3 Robin kommer med olika förslag på vad de kan hitta på.

4 Molly och Ines vill köpa biogodis.

2

Vad tror du att Molly tänker?

3

Vad i kapitlet påminde dig om något som du har varit med om? Beskriv.

- 4 Läs de beskrivande texterna. Svara på frågorna genom att kryssa i rätt ruta.

Glasögon

De första glasögonen uppfanns på 1280-talet i Italien. De var gjorda av en grönaktig halvädelssten som heter beryll. Det är därför man ibland kallar glasögon för brillor. Idag är de flesta glasögon gjorda i plast. Förr trodde man att det var glasögonen som gjorde att man kunde läsa. Idag vet vi att det inte är så.

Var uppfanns de första glasögonen?

- A ☐ I Sverige.
B ☒ I Italien.
C ☐ I Australien.
D ☐ I USA.

Varför kallas glasögon ibland för brillor?

- A ☐ För att de var gjorda av plast.
B ☐ För att man lärde sig att läsa.
C ☒ För att de var gjorda av beryll.
D ☐ För att de var grönaktiga.

Vaccin

Vaccin hjälper vårt immunförsvar och skyddar oss från vissa sjukdomar. Det första vaccinet uppfanns på 1790-talet och det skulle skydda människorna från smittkoppor, som var en farlig sjukdom på den tiden. Forskare över hela världen arbetar med att ta fram vaccin mot nya virussjukdomar, till exempel coronavirus. I Sverige får alla barn vaccin mot många olika farliga sjukdomar, bland annat mässling.

Vilken var den första sjukdom man vaccinerade mot?

- A ☐ Kokoppor
B ☒ Smittkoppor
C ☐ Vattkoppor
D ☐ Röda hund

Vilken av dessa sjukdomar vaccineras barn i Sverige mot?

- A ☐ Magsjuka
B ☒ Mässling
C ☐ Resfeber
D ☐ Allergi

HUR DJUREN ANPASSAR SIG TILL SIN LIVSMILJÖ

Djur lever i många olika miljöer och har anpassat sig för att överleva. Det finns många områden på jorden där det är lätt att överleva men det finns också områden där det är svårt att leva, till exempel i polarområdena och i öknarna.

Isbjörn

Isbjörnen lever i Arktis. Den har tjock vit päls för att hålla sig varm och som kamouflage för att inte synas i den vita snön. Under pälsen har den ett tjockt lager fett som isolerar mot kylan. Öronen är små för att hindra att isbjörnen förlorar värme. Isbjörnens ramar, fötter, är stora för att den inte ska sjunka ner i snön.

Dromedar

Dromedaren lever i öknen. Den har långa ögonfransar och håriga näsborrar som kan stängas för att hindra att sand blåser in. Den har stora fötter för att den inte ska sjunka ner i sanden.

Dromedaren har en puckel, en knöl, på ryggen. Många tror att den innehåller vatten men så är det inte. I puckeln har dromedaren fett som den använder som energi när det är ont om föda. Fettet isolerar inte mot kyla.

- 6 Läs alla svarsalternativ noga och sätt kryss vid det svar som är mest rätt.

Vilken funktion har isbjörnens päls?

- A ☐ Den skyddar mot kyla.
- B ☐ Den hindrar att isbjörnen sjunker ner i snön.
- C ☒ Den skyddar mot kyla och fungerar som kamouflage.
- D ☐ Den skyddar mot kyla och gör att isbjörnen inte blir hungrig.

Välj det som stämmer bäst med den beskrivande texten!

Vilken funktion har dromedarens pucker?

- A ☐ Den innehåller fett som isolerar mot kyla.
- B ☒ Den innehåller fett som används som energi.
- C ☐ Den skyddar mot sanden.
- D ☐ Den innehåller vatten.

Hur är dromedaren anpassad för att kunna leva där det är sandigt?

- A ☐ Den har en pucker med fett.
- B ☐ Den har håriga näsborrar som kan stängas.
- C ☐ Den har tjock päls.
- D ☒ Den har långa ögonfransar, håriga näsborrar som kan stängas och stora fötter.

- 7 Vad har isbjörnar och dromedarer gemensamt?

De har anpassat sig till sin livsmiljö.

De har båda stora fötter.

- 8 Vad betyder det att djur anpassar sig till sin livsmiljö?

*De har speciellt bra sätt att leva i sin miljö,
till exempel skydda sig mot kyla och värme.*

Veckans fokus

- ☐ Läsförståelse
- ☐ Skiljetecken
- ☐ Berättande text

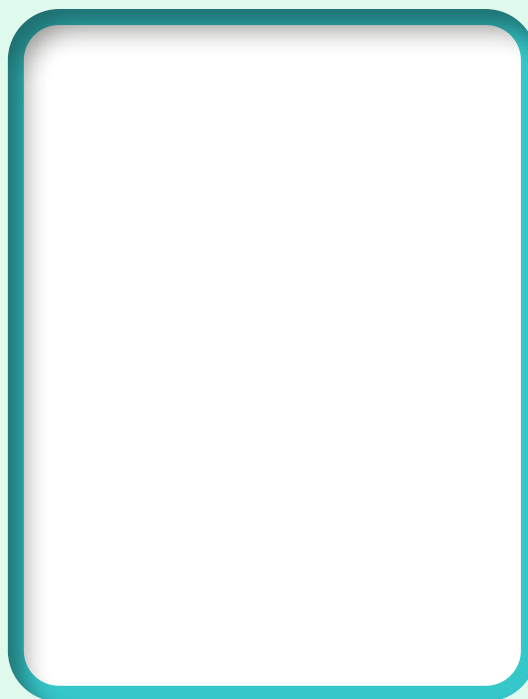
1

Hur tror du att inbrottstjuven ser ut? Rita.
Skriv ord som beskriver tjuven.

Till exempel:

stora fötter

väldigt lång

2

Sökläs efter svaren i kapitlet.

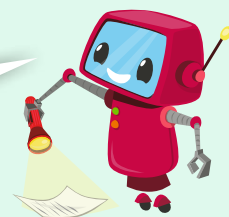
Vad tog tjuven? *Eltons mammas dator.*

På vilken sida hittade du svaret? *Sidan 95.*

Hur hälsar Molly på Lukas? *Hon gör en high five.*

På vilken sida hittade du svaret? *Sidan 98.*

Sökläs efter
viktiga ord.

Skiljetecken används för att en text ska bli lättare att läsa och förstå. De vanligaste skiljetecknen är . ? !.

.!?

- 3 Leta efter meningar i kapitlet som slutar med olika skiljetecken.

Skriv av meningarna.

Flera alternativ möjliga, till exempel:

. *Judit och Pella nickar.*

? *Får vi vara med?*

! *Se här!*

- 4 Sätt orden i rätt ordning. Kom ihåg stor bokstav och rätt skiljetecken.

klockan hur är mycket

Hur mycket är klockan?

mormor Rödluvan till går

Rödluvan går till mormor.

fast ta tjuven

Ta fast tjuven!

- 5 Skriv meningar till bilden. Använd olika skiljetecken.

Flera alternativ möjliga.

Berättande texter består av inledning, handling och avslut och handlar om påhittade händelser och personer. Berättelsen innehåller ofta ett problem som sedan får en lösning i slutet.

6 Läs texten.

Läs den berättande texten om ekorren.

Ekorrens otursdag

En solig höstdag satt ekorren i en gran och skalade kottar. Den långa ludna svansen gungade lätt i vinden. Han var på bra humör för han hade hittat så många goda kottar att äta.

Efter en stund hörde ekorren höga ljud. Vad var det? undrade han och lyssnade extra noga. Åh nej, det var några barn som kom gående i skogen. Ekorren blev lite rädd för barnen, så han fick bråttom hem. Han hoppade från träd till träd. Men så missade han en gren och stötte i det ena benet. Svansen kom i kläm också. Det gjorde så ont att han sprang hem till sin mamma borta vid ängen. Vilken otursdag, tänkte ekorren.

Mamma bäddade genast ner honom i sängen. Sen gav hon honom beska piller som medicin och satte ett plåster på det lilla benet. På svansen fick han ett stort bandage.

Efter några dagar var både benet och svansen bra. Då kunde ekorren hoppa bland träden igen och hitta nya kottar att skala.

- 7** Läs textens inledning igen och svara på frågorna.

Känner du till delarna i en berättande text?

Vem handlar berättelsen om? ekorren

Var är han? i en gran

Vad tycker han om? att skala kottar

När på året händer historien? på hösten

- 8** Vad händer med ekorren? (problemet)

Han blir rädd för barnen, stöter i sitt ben och får svansen i kläm.

- 9** Hur löser sig problemet?

Han springer till sin mamma som ger honom medicin, plåster och bandage.

- 10** Hur slutar berättelsen?

Benet och svansen blir bra och ekorren kan hoppa och skala kottar igen.

- 11** Skriv av rubriken.

Ekorrens otursdag.

- 12** Vilken sång påminner berättelsen om?

Ekorren satt i granen.

Veckans fokus

- ☐ Läsförståelse
- ☐ Bygga ut meningar
- ☐ Berättande text

1

Svara på frågorna. Sökläs i texten eller titta på bilden på sidan 103.

Vad har Danilo för husdjur?

Danilo har en hund.

Var bor Danilos pappa?

Han bor i en annan stad.

Vad äter kompisarna i spökhuset?

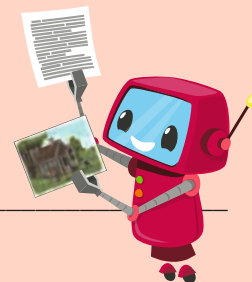
De äter pannkakor.

Vem sitter i den gröna fåtöljen?

Pella sitter i den gröna fotöljen.

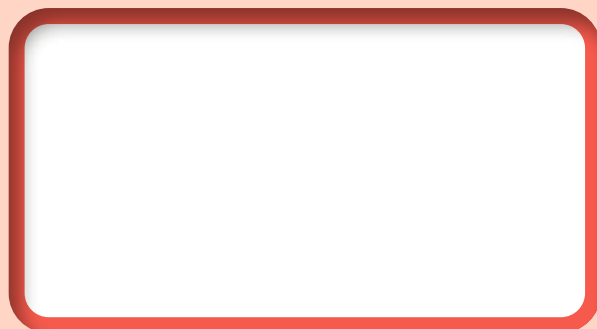
Vem jobbar i skoaffären?

Danilos mamma jobbar i skoaffären.

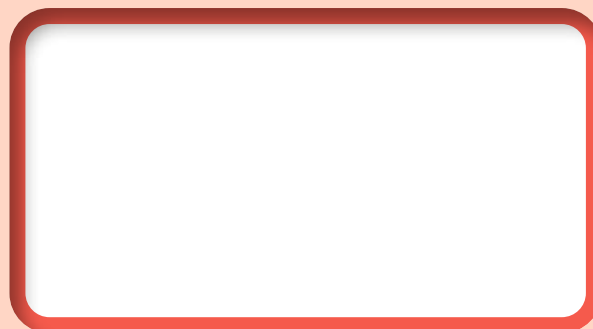

2

Vilka två bevismaterial har de hittat? Rita och skriv.

skoavtryck, storlek 52

godispapper, Mentos

Genom att **bygga ut meningar** blir texten mer intressant för läsaren.

Meningar
börjar med stor
bokstav och slutar
med punkt.

3 Bygg ut meningarna.

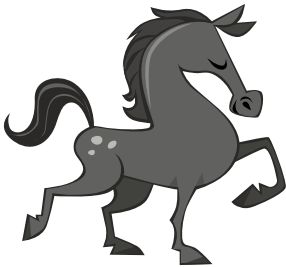

Solen skiner.

Den gula solen skiner.

Den gula solen skiner på den blå himlen.

Flera alternativ möjliga, till exempel:

Hästen springer.

Den snabba hästen springer.

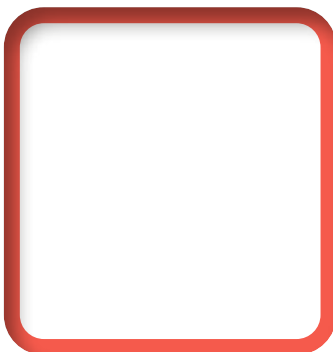
Den snabba hästen springer i hagen.

Katten smyger.

Den randiga katten smyger.

Den randiga katten smyger på musen.

Flera alternativ möjliga.

Handlingen i berättande texter bygger ofta på ett problem, vad som händer och hur det löser sig. Problemet kan hänga ihop med vad huvudpersonen tycker om. Det är fantasin som sätter gränser för vad som kan hända.

- 4 Läs inledningen till berättelsen om den ensamma draken.

Den ensamma draken

En mörk kväll flög draken Leo iväg för att leta efter någon att leka med. Han var grön och hade stora vingar och en lång svans. Leo var alltid väldigt snäll och omtänksam. Han tyckte mycket om att leka, men alla var rädda för honom för att han kunde spruta eld. Därför var han ofta ensam.

- 5 Vad är problemet för Leo?

Leo har ingen att leka med. Alla är rädda för honom.

- 6 Hur löser sig problemet, tror du? Välj ett alternativ.

- ☐ Leo träffar någon annan som också kan spruta eld.
- ☐ Leo möter en trollkarl som gör så att han slutar spruta eld.
- ☐ Leo hjälper någon genom att spruta eld.
- ☐ Annat: _____

- 7 Hur slutar berättelsen, tror du?

Flera alternativ möjliga.

8 Läs texten om Harry.

En tidig morgon vaknade 8-årige Harry i sin säng av att någon pratade med honom. När han satte sig upp såg han en figur som vinkade till honom från spegeln. Det bruna håret ställde sig rakt upp på huvudet och de blå ögonen blev stora av förvåning. Harry älskade äventyr och blev nyfiken på figuren. Han klev ur sängen och gick fram till spegeln.

– Hej, sa Harry!

– Hej på dig du, sa figuren.

Plötsligt klev figuren ut ur spegeln ...

Hitta på ett eget problem och en lösning!

9 Vad händer sen, tror du? Skriv klart berättelsen.

Flera alternativ möjliga.

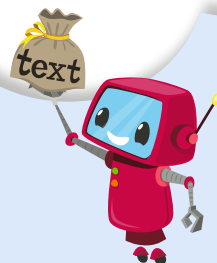
10 Hitta på en egen rubrik till berättelsen.

KAPITEL 20

Veckans fokus

- ☐ Läsförståelse
- ☐ Läs och rita
- ☐ Koll på! 4

1

Sammanfatta kapitlet. Använd orden och bilderna och berätta för en kompis.

Danilos mamma
skoaffär
skoavtryck

beskriver
Pella
ritar

pappa
dukar
Molly
dåligt humör

Astrid
frågor
Ines

Lara
medicin
hemlig
tjuv

2

Jag berättade för: _____

3 Läs och följ instruktionerna.

Rita:

1. en sol i mitten.
2. en blomma i övre högra hörnet.
3. en fisk under solen.
4. ett hus i nedre vänstra hörnet.
5. en lampa till vänster om solen.
6. en båt i övre vänstra hörnet.
7. ett hjärta mellan båten och blomman.
8. ett förstoringsglas bredvid fisken.
9. vad du vill i den tomma rutan.
10. Färglägg dina bilder.

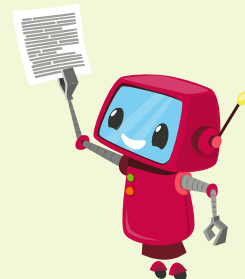
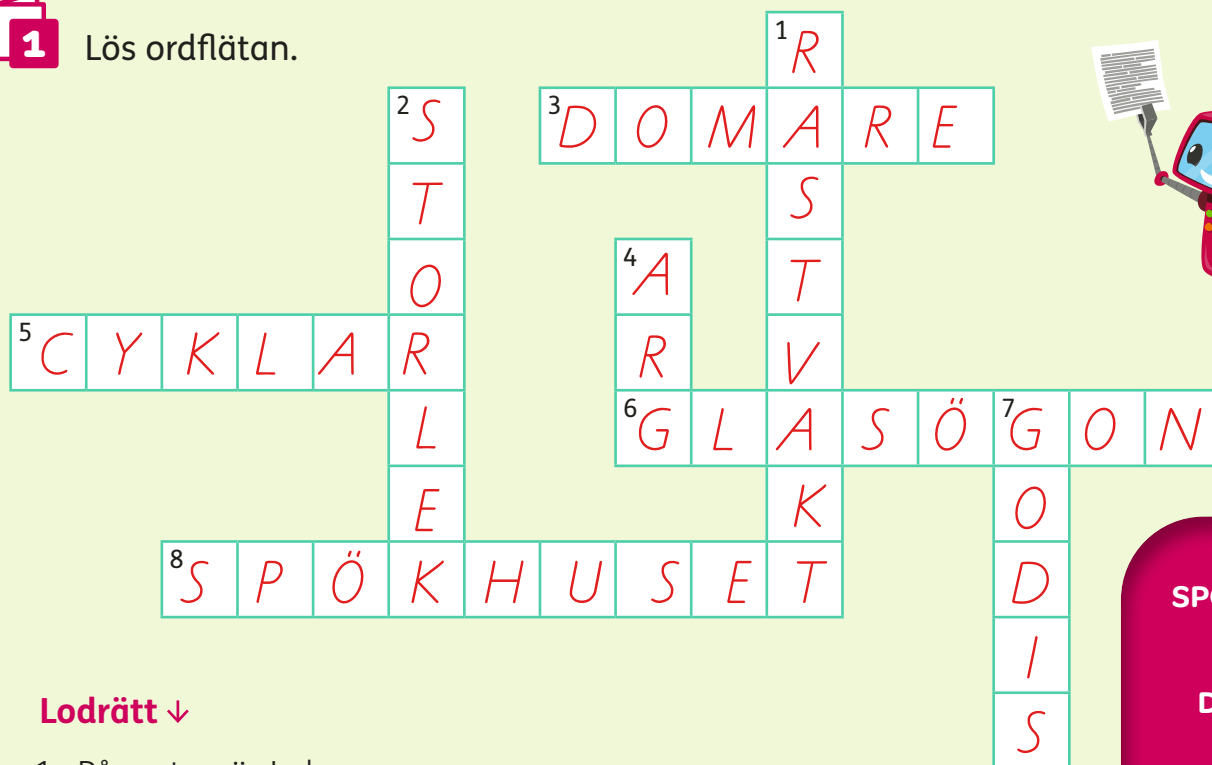
<i>båt</i>	<i>hjärta</i>	<i>blomma</i>
<i>lampa</i>	<i>sol</i>	<i>förstoringsglas</i>
<i>hus</i>	<i>fisk</i>	<i>valfri bild</i>

Veckans fokus

- ☐ Läsförståelse
- ☐ Flera texttyper

Lös ordflätan.

Lodrätt ↓

1. På rasten är Lukas ...
2. Det är ... 52.
4. Elton missar mål och blir ...
7. Molly vill köpa ...

Vågrätt →

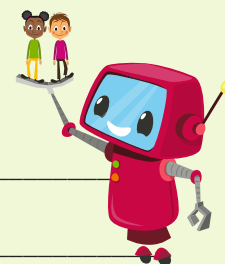
3. Pella är ...
5. Molly ... fort till kiosken.
6. Lukas tappar bort sina ...
8. Deckarklubben har möte i ...

SPÖKHUSET
GODIS
DOMARE
ARG
STORLEK
CYKLAR
GLASÖGON
RASTVAKT

Hur tycker du att en bra rastvakt ska vara? Skriv och berätta.

Flera alternativ möjliga.

3 Läs texten.

GODIS

Ordet godis kommer från ordet god eller gott.

Det äldsta godiset

Den första tillverkningen av godis började för länge sedan i Egypten. Då blandade man frukt och nötter med honung. Honung användes också för att gömma bittra smaker i mediciner.

Choklad

I choklad finns det kakao. Kakao får man av kakaobönan som växer i Sydamerika. Den har en bitter smak och blandas därför ofta ut med socker. Det finns mer kakao i mörk choklad än i en ljus chokladkaka. I Sverige började man tillverka choklad på 1750-talet.

Socker

Socker var länge mycket dyrt. Därför hade inte så många råd att använda socker. Det var en lyxvara och karameller kunde bara köpas på apotek. Men under 1800-talet började man odla sockerbetor och då blev sockret billigare. Fler människor fick råd att köpa godis och det startades godisfabriker.

Lördagsgodis

När människor började äta allt mer godis fick många karies, hål i tänderna. Då tyckte myndigheterna att man bara skulle äta godis en dag i veckan. Så uppstod det svenska lördagsgodiset. I Sverige äter vi kanske mest godis i hela världen. Att själva kunna plocka ihop lösgodis i en påse är speciellt för Sverige och det finns tusentals olika godissorter att välja mellan.

4 Skriv fyra saker som du har lärt dig om godis.

Flera alternativ möjliga.

- 5 Välj två olika godissorter. Jämför dem i venndiagrammet. Ta hjälp av förslagen om du vill.

choklad, lakrits, kola, napp, skumbanan, polkagris, tuggummi

- 6 Skriv en jämförande text med hjälp av venndiagrammet. Använd jämförelseorden.

både, men, i likhet med, till skillnad från, medan, i motsats till

7 Skriv ett smarrigt recept. Rita bilder till.

Vad tycker
du är godis?

Du behöver:

Gör så här:

★ Skriv en återberättande text om godis.

- ☐ Läsförståelse
- ☐ Textkopplingar
- ☐ Ng-ljudet
- ☐ J-ljudet

1 Sant eller falskt? Sätt kryss.

sant falskt

Barnen hör hur Robin stökar runt bakom garaget.

☐
☒

Robin sätter handklovar på tjuven.

☒
☐

En detektiv måste alltid ha handklovar, ficklampa och smågodis.

☐
☒

Lara kommer till kiosken.

☒
☐

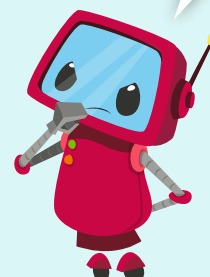
– Jag blev glad och rädd när jag provade medicinen, sa kioskägaren.

☐
☒

Kioskägaren lovar att aldrig mer stjäla.

☒
☐

Kommer du ihåg texten?

2 Rita ditt favoritgodis. Skriv en mening till.

Flera alternativ möjliga.

En aktiv läsare kopplar ihop texten med sitt eget tänkande. Det kallas att man gör **textkopplingar**.

3 Läs och dra streck till rätt textkoppling.

Texten påminner mig om när jag var i en godisbutik.

Händelserna i det här kapitlet får mig att tänka på LasseMajas Detektivbyrå som jag har läst.

När jag läser kapitlet kommer jag att tänka på när jag såg på nyheterna och de berättade om en stöld på en skola.

När jag läser om tjuven som lovar att inte stjäla mer påminner det mig om när en kompis bad mig om förlåtelse.

Det som händer i kapitlet påminner mig om när jag tittade på Barnens Detektivbyrå på film.

Text till själv

Du kopplar texten du läser till egna känslor och erfarenheter, saker du varit med om eller platser du har besökt.

Text till text

Du kopplar ihop något i texten du läser, karaktärerna, miljön eller handlingen, till en annan text du har läst eller en film du har sett.

Text till världen

Du kopplar ihop texten du läser med en händelse som skett i världen, något du sett på nyheterna eller på film.

4 Läs texten och ringa in alla ord med ng-ljud.

En solig dag skulle Magnus och Agnes gå till en stor lekpark. Där fanns det mycket att göra. Magnus valde att gunga. Han kände sig som en kung. Han vinkade till Agnes som satt lugnt på en bänk och tittade på. Hon tänkte att det såg läskigt ut. Agnes önskade att det skulle finnas en bassäng så att hon kunde öva på dykning. När det började regna gick de hem. De fick sällskap av en anka som vankade bredvid dem på vägen.

Ng-ljudet kan stavas på tre olika sätt:

ng som i ring,

g framför n som i regn,

n framför k som i blinka.

5 Skriv orden du ringade in i rätt spalt.

ng

gunga
kung
bassäng
dykning

g

Magnus
Agnes
lugnt
regna

n

vinkade
bänk
tänkte
anka
vankade

6 Skriv ng-ljudet som saknas. Välj ng, g eller n.

ski n ka

svä ng a

balko ng

u g n

få ng a

lu g n

stä n ka

ba n k

7 Skriv en mening med ett av orden i uppgift 5.

J-ljudet kan stavas på sex olika sätt. Det stavas oftast med **j** eller **g**. Det kan också stavas med **dj**, **lj**, **hj** eller **gj**.

8 Läs texten och stryk under alla ord med j-ljud.

Det var en gång en jätte som hette Hjalmar. Han bodde djupt inne i en djungle. Runt jättens hus fanns många djur. Det var både rådjur, hjortar, geparder och gäddor. Hjalmar tyckte om att jonglera, spela gitarr och sjunga ljudligt. Han var hjälpsam, hade ett hjärta av guld och kunde inte ljuga. Hjalmar gjorde gärna roliga saker tillsammans med sina vänner, allt mellan himmel och jord.

9 Hur många ord med varje stavning hittar du?

j	g	dj	lj	hj	gj
4	4	4	2	6	1

10 I texten finns fyra djur. Skriv dem.

rådjur geparder
hjortar gäddor

11 Skriv orden.

geting
lejon

älg
haj

★ Skriv meningar eller ramsor där du använder ng-ljud eller j-ljud.

Veckans fokus

- ☐ Läsförståelse
- ☐ Förklarande text
- ☐ Fabler

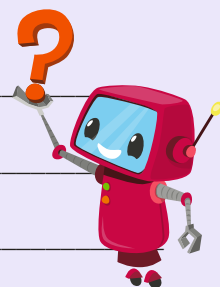
1

Skriv två frågor till kapitlet, en snabb och en kreativ. Svara på frågorna eller byt med en kompis.

snabb

kreativ

Flera alternativ möjliga.

2

Vad tycker du att en robot ska kunna göra? Skriv och rita.

3

Mollys pappa är uppfinnare. Vad vill du jobba med när du blir stor?

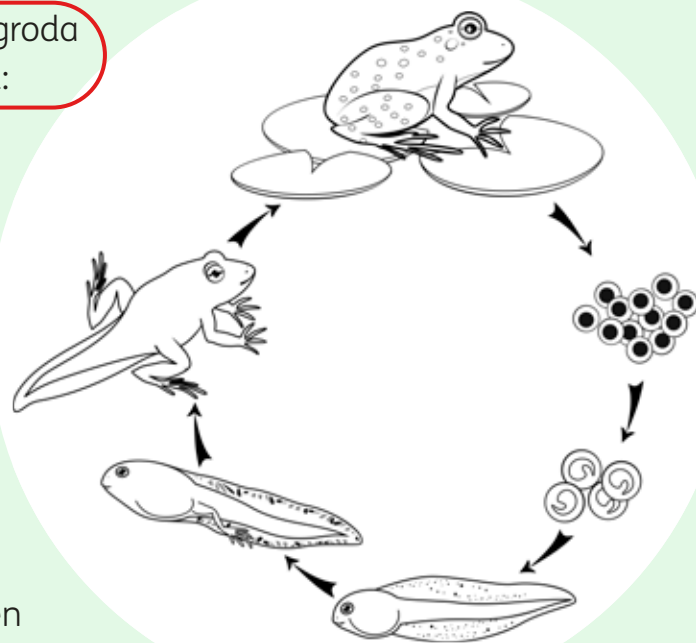
Förklarande texter förklarar hur något fungerar eller varför något händer, till exempel hur olika djur utvecklas, varför det regnar eller hur en maskin fungerar.

4 Läs texten. Måla bilderna i flödesschemat.

Hur blir en groda till?

En groda utvecklas från ägg till fullvuxen groda under flera olika stadier. Så här går det till:

1. Först lägger grodhonan tusentals ägg i vatten, men ofta blir inte mer än tio av äggen till vuxna grodor. Anledningen till det är att många andra djur älskar att äta grodägg.
 2. Efter några dagar bildas grodyngel av äggen. De har då inga ben utan bara svans och gälar att andas med. Därför måste de stanna i vattnet en tid till.
 3. När ett grodyngel blir äldre växer benen ut, först bakbenen och sedan frambenen. Samtidigt försvinner svansen och gälarna utvecklas till lungor. På grund av det måste grodynglet nu simma upp till vattenytan för att andas luft ovanför vattnet.
 4. Till sist har grodynglet blivit en fullvuxen groda och kan ta sig upp på land. Då har den fyra ben att hoppa med och lungor för att kunna andas.
- Så går det till när en groda blir till!

TIDSORD

först, sedan, efter några dagar,
efter det, till sist, slutligen

FÖRKLARANDE ORD

anledningen, därför, för att,
på grund av

5 Ringa först in inledningen. Stryk sedan under tidsorden. Ringa till sist in de förklarande orden.

Fabler är påhittade berättelser där djuren förmedlar ett budskap till oss människor. Det kan vara att man alltid ska vara ärlig och inte ljuga eller att alla har samma rättigheter.

6 Läs texten.

Haren och sköldpaddan

En hare och en sköldpadda bodde i Afrika. De brukade ses när de letade mat. Haren skuttade fram och tillbaka mellan buskarna och smakade på bladen. Sköldpaddan gick långsamt runt och letade reda på blad som hon åt upp.

Haren retade sköldpaddan för att hon var så långsam och skröt om sina egna snabba fötter.

– Skryt lagom du, sa sköldpaddan. Jag kan gärna springa ikapp med dig om du vill.

– Ja, det kan du ju försöka med, svarade haren och skrattade högt.

De kom överens om att de skulle springa ikapp. Sen bestämde de var start och mål skulle vara.

De ställde sig på startlinjen och startade samtidigt. Haren gav sig iväg med långa skutt och med sina starka ben fick han en väldig fart. När han

nästan var framme vid målet tänkte han att det inte var mödan värt att anstränga sig för mycket eftersom han var så säker på att vinna över sköldpaddan. Han la sig ner på sidan av vägen för att sova en stund.

Sköldpaddan gick lugnt vidare utan rast och vila. När haren vaknade fick han snopet se sköldpaddan redan stå vid målet.

– Sakta kommer också fram, sa sköldpaddan.

7 Vilka djur handlar fabeln om?

En hare och en sköldpadda.

8 Till vilken karaktär passar egenskaperna? Skriv S för sköldpaddan och H för haren.

☐ S långsam ☐ H snabb ☐ S uthållig

☐ H retsam ☐ S lugn ☐ H skrytsam

9 För vilket av djuren slutar fabeln lyckligt?

Fabeln slutar lyckligt för sköldpaddan.

10 Vad är budskapet i fabeln? Kryssa.

- ☒ Ingenting är omöjligt.
- ☐ Den som är snabbast är bäst.
- ☐ Det är bra att ta en paus ibland.
- ☐ Det är inte bra att vara långsam.

11 Förklara vad du tror att budskapet betyder.

Flera alternativ möjliga.

★ Läs fabeln högt med en kompis. Försök att läsa med inlevelse.

Jag läste med: _____

Veckans fokus

- ☐ Läsförståelse
- ☐ Förklarande text
- ☐ Berättande från skilda delar av världen

1 Hur tror du att Mollys och Judits troll kommer att se ut? Beskriv dem.

Mollys troll

Judits troll

Flera alternativ möjliga.

2 Rita trollen.

3 Varför vill Molly inte tänka på begravning, tror du?

Flera alternativ möjliga.

I **förklarande texter** finns det ofta bilder i ett flödes-
schema som gör det lättare att förstå förklaringen.

- 4 Läs texten och rita de bilder som saknas i flödesschemat.

Hur blir det nya solrosor?

En solros utvecklas från frö till blomma. Så här går det till:

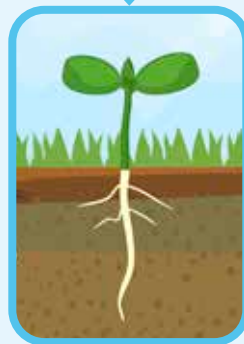
1. Först hamnar
ett frö i jorden.

För att fröet ska
växa behövs
det sol, värme
och vatten.

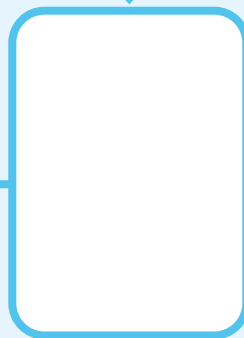
2. Sedan börjar fröet
att gro. Grodden
kan känna jordens
dragningskraft och
det är därför den
vet åt vilket håll den
ska växa.

6. Till sist vissnar
blomman. Fröna
faller ner i jorden
och groor. Det är så
det går till när det
blir nya solrosor.

3. Efter några dagar
växer de första
bladen ut. De kallas
för hjärtblad.

5. Efter ett tag
slår blomman
ut och i den
bildas nya
solrosfrön.

4. Längst ut på
stjälken växer
det ut en knopp.
Det är den
som sedan blir
solrosblomman.

- 5 Stryk under tidsorden. Ringa sedan in de förklarande orden.

I alla tider har det skett **berättande från olika tider och skilda delar av världen**. Den här berättelsen är från Ashantistammen i Afrika.

6 Läs texten.

Spindeln och sköldpaddan

Sköldpaddan var ute och gick. När han kom fram till hyddan där spindeln bodde kände han att det doftade soppa. Sköldpaddan blev hungrig och knackade på dörren. Spindeln ville inte dela med sig av soppan, men enligt traditionen i det landet får man inte säga nej till en gäst som vill äta med honom. Därför måste han bjuda in sköldpaddan.

Just när sköldpaddan skulle ta lite soppa sa spindeln:

– I mitt land är det sed att man tvättar sig innan man äter.

Det var inte sant men spindeln ville bli av med sin gäst.

Sköldpaddan gick ner till floden för att tvätta sig. Under tiden började spindeln äta av soppan för att slippa dela den med sköldpaddan. När sköldpaddan kom tillbaka var soppan redan slut.

– Det var det godaste jag har ätit på länge, sa spindeln och klappade sig på magen.

– Tack ändå för gästfriheten, sa sköldpaddan och gav sig av igen.

Några dagar senare var spindeln ute och gick. Han kom fram till en damm och där kunde han se sköldpaddan på botten av dammen med en stor middag som han hade lagat. Nu blev spindeln hungrig. Han plaskade i vattnet så att sköldpaddan skulle se honom.

– Hej, spindeln! sa sköldpaddan när han kom upp till ytan.

– Hej, sköldpaddan! sa spindeln. Jag tror nog att det är tradition hos dig också att bjuda en besökare på middag.

Sköldpaddan bjöd spindeln att dyka ner och dela maten med honom.

Men hur spindeln än sprattlade och simmade kunde han inte ta sig ner till botten. Kroppen flöt hela tiden upp till ytan. Då kom han på den smarta idén att fylla fickorna med stenar. Sen sjönk han enkelt ned till botten och satte sig vid bordet för att äta.

– Kära spindel, sa sköldpaddan, i min del av landet är det sed att man tar av sig jackan när man äter.

Spindeln glömde bort att han hade stenarna i fickan och tog av sig jackan. Då flöt han snabbt upp till ytan och kunde inte ta sig ner igen. Där fick han sen sitta vid kanten och titta på när sköldpaddan åt sin middag i lugn och ro.

Spindeln försökte lura sköldpaddan men råkade ut för samma sak själv. Skrattar bäst som skrattar sist.

Berättelsen om spindeln och sköldpaddan kommer från ett område i landet **Ghana** som ligger i världsdelen **Afrika**. Från Ghana kommer många sagor och de har ofta en spindel som huvudperson. Spindeln är en riktig lurifax. När han är hungrig försöker han lura de han möter för att få mat. Därför kallas sagorna ibland för lurifaxsagor.

Fritt efter afrikansk folksaga, Spindeln och sköldpaddan.

- 7 Vilka djur handlar berättelsen om?

En sköldpadda och en spindel.

- 8 Varför ville sköldpaddan att spindeln skulle ta av sig jackan?

Spindeln hade stenar i fickan och när han tog av sig jackan flöt spindeln upp till ytan.

- 9 Skriv de två seder som nämns i berättelsen. Välj av alternativ nedan:

att bjuda en gäst som vill äta

att ta av sig jackan när man äter

att tvätta sig innan man äter

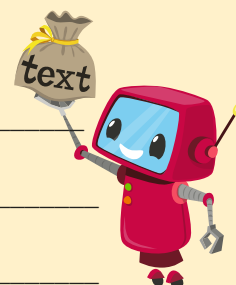
- ☐ Läsförståelse
- ☐ Ordlek
- ☐ Koll på! 5

Vad handlade kapitlet om? Skriv en sammanfattning.

Först

Flera alternativ möjliga.

Sen

Till sist

Rita vad som finns i Robins lucka på magen.

<i>förstoringsglas</i>	<i>walkie talkie</i>
<i>kolpulver</i>	<i>hårnål</i>
<i>ficklampa</i>	<i>rep</i>
<i>handklovar</i>	<i>kompass</i>

3 Hitta de gömda orden.

S	K	Ö	S	Å	R	E	P	F	A
I	U	M	S	L	O	T	T	I	M
Ö	N	I	L	O	B	Z	O	C	T
Ö	G	O	N	B	O	T	R	K	O
U	A	N	T	U	T	I	N	L	U
M	K	L	Ä	T	T	R	A	A	V
A	R	M	U	S	E	U	M	M	X
K	O	M	P	A	S	S	I	P	N
T	N	A	H	Ö	G	T	S	A	I
H	A	L	S	B	Ö	Y	V	A	V

HALS
 KUNGAKRONA
 SLOTT
 ROBOT
 KOMPASS
 TORN
 MUSEUM
 FICKLAMP
 HÖGT
 REP
 ÖGON
 KLÄTTRA

4 Lös det hemliga meddelandet.

R I T A K U N G A K R O N A N
 18 9 20 1 11 21 14 7 1 11 18 15 14 1 14

Skrivuppgift 5.

Veckans fokus

- ☐ Läsförståelse
- ☐ Återberättande text
– nyhetsartikel
- ☐ Dikter
- ☐ Akrostikon

Flera alternativ möjliga, till exempel:

1

Skriv en bildtext som passar till bilden.

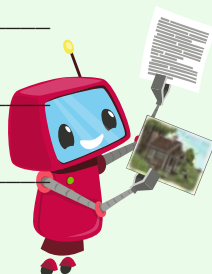
Museichef Maria

Torbjörnsson med

Molly Spjuth, Elton

Tanner, Robin och

*Rut som har hittat
kungakronan.*

2

Skriv fyra ord från kapitlet som du tycker är ovanliga eller svåra att förstå.
Skriv en förklaring till orden.

Ord

Förklaring

Flera alternativ möjliga.

3

Var utspelar sig kapitlet?

*Det utspelar sig på Österviks museum som egentligen
är ett slott.*

En **nyhetsartikel** är en typ av återberättande text. Den innehåller rubrik, ingress, brödtext och bilder med bildtext.

4 Läs artikeln.

① Lokalvårdare med överraskande talang

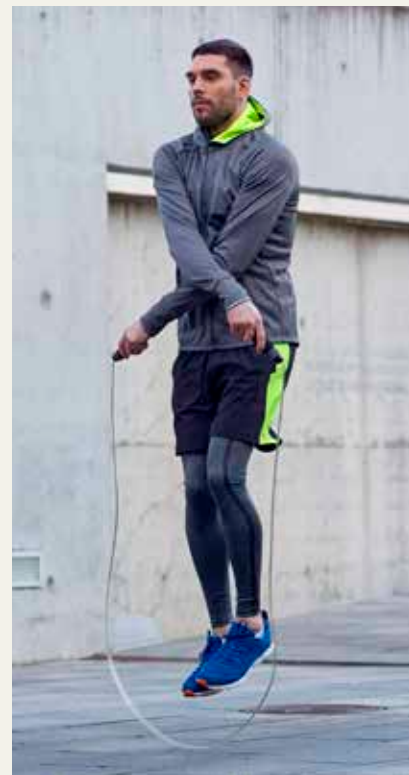
② På måndagsmorgonen var lokaltidningen på besök i stadens lågstadieskola. Där i korridoren träffade journalisten på en lokalvårdare som vunnit fina priser i hopprepstävlingar.

③ Det är en glad och stolt lokalvårdare som berättar om sin sport. Han har just kommit hem från världsmästerskapen där han kammade hem silvermedaljen. Medan Yonas städar i korridoren berättar han mer om hur det kommer sig att han började hoppa rep.

– Redan som liten var jag duktig på att göra volter. När jag började skolan hoppade många kompisar rep på rasterna och jag provade och tyckte att det var kul, berättar Yonas.

En dag kom han på idén att kombinera volter och hopprep och sen dess har han fortsatt.

Yonas tävlar i både freestyle och snabbhet och tycker att sporten går utmärkt att kombinera med jobbet som lokalvårdare eftersom det finns möjlighet att träna i korridorerna när skolan är stängd.

④ Lokalvårdaren Yonas kombinerar städning med träning och tävling inom hopprep.

5 Skriv namnen på de olika delarna i artikeln.

① rubrik

② ingress

③ brödtext

④ bildtext

Dikter är påhittade texter som kan handla om vad som helst, till exempel glädje, döden, rädsla eller något man är intresserad av. Att skriva dikter kan också vara ett sätt att leka med ord.

Flera alternativ möjliga.

- 6** Läs dikterna. Rita bilder som passar till.

Jag tycker om ...

Jag tycker om glass

Jag tycker om solsken

Jag tycker om att bada

Jag tycker om sommaren

Jag tycker inte om getingstick

Länkdikt

Kattens päls är len och mjuk

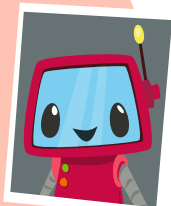
Mjuk som gräset

Gräset växer i min trädgård.

- 7** Skriv en egen dikt. Välj en av modellerna ovan om du vill.

Akrostikon är en diktform som har funnits i Sverige i snart 500 år. Första bokstaven i varje rad bildar ett ord eller en mening.

Rolig kamrat
Och
Busig
Oj, vad
Tokigt det kan bli

Energisk
Lillebror
Tennisspelare
Omtänksam
Nyfiken

8 Skriv klart akrostikonet. Skriv egna akrostikon.

*Flera alternativ
möjliga.*

Skriv ett
akrostikon om
dig själv.

R
A
S
T

Veckans fokus

- ☐ Läsförståelse
- ☐ Återberättande text – brev
- ☐ Homografer, Homonymer, Homofoner

1 Bilda meningar. Dra streck mellan början och slut.

Sam tystnar		när blodet inte längre cirkulerar.
Kroppen blir kall		att våra vägar korsades.
Elton får		mitt i meningen.
Jag är så glad		syn på ett brev.
Längst fram i kyrkan		att leka!
Sluta aldrig		står kistan.

2 Vad betyder meningen När våra vägar korsas?

Det betyder ungefär När vi träffas.

3 Skriv en snabb och en kreativ fråga till kapitlet. Svara på dem.

snabb

Svar:

Flera alternativ möjliga.

kreativ

Svar:

Brev är en form av återberättande text. Vi skriver brev för att hålla kontakt med andra. Ett brev brukar innehålla en hälsningsfras, information om något som har hänt, frågor till den som får brevet och en avslutningshälsning. Brev kan skickas med posten och digitalt som mejl.

4 Planera ett brev.

Flera alternativ möjliga.

Vem ska du skriva till? Ringa in.

en kompis

rektorn

dig själv i framtiden

en släkting

Ett brev är
en typ av åter-
berättande text.

Vad ska du berätta?

Vad vill du fråga?

Välj en hälsningsfras. Ringa in.

Hej!

Tjena!

Kära

Hejsan!

Välj en avslutningshälsning. Ringa in.

Hej då!

Kram

Vänliga hälsningar

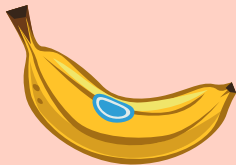
Vi ses!

5 Skriv din namnteckning.

★ Skriv ditt brev.

Homografer är ord som stavas lika men uttalas olika och har olika betydelser.

6 Läs orden på två sätt.

banan

kör

kort

7 Skriv en mening till varje bild.

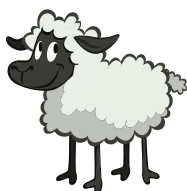
Flera alternativ möjliga.

Homonymer är ord som har samma stavning och uttal men har olika betydelse.

8 Läs meningarna och ringa in homonymerna.

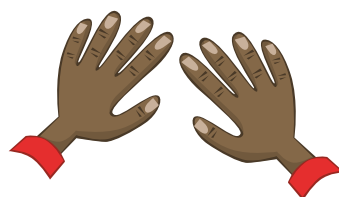
Mamma får en tårta på sin födelsedag.

På bondgården finns det femton får.

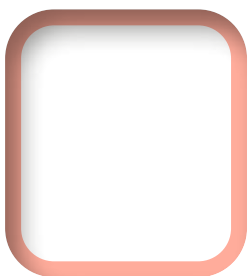

Vad är det som händer?

Jag tvättar mina händer.

9 Rita bilder till homonymerna.

sår

tår

10 Skriv rätt ord i meningarna.

Kaniner tycker om att äta kål.
kol/kål

I grillen är det kol som glöder.
kol/kål

Min tröja är gjord av ull.
jord/gjord

Vi fyller på med ny jord i rabatten.
jord/gjord

Homofoner är ord som stavas olika och har olika betydelse men som uttalas lika.

Veckans fokus

- ☐ Läsförståelse
- ☐ Flera texttyper
- ☐ Ordspråk
- ☐ Talesätt

Svara på frågorna.

Vad heter Vidas son? *Han heter Simon.*

Varför säger Robin så konstiga saker?

Det är fel på Robins språkprogram.

Vad kan Jonnys nya uppfinning göra?

Den kan flytta föremål från en plats till en annan.

Till vilken plats förflyttas Robin?

Robin förflyttades till buskarna.

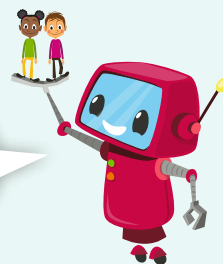
Var hamnade Astrid när Molly tryckte på knappen?

Astrid bara försvann.

Till vilken plats skulle du vilja förflyttas? Varför?

Flera alternativ möjliga.

Texten
och jag.

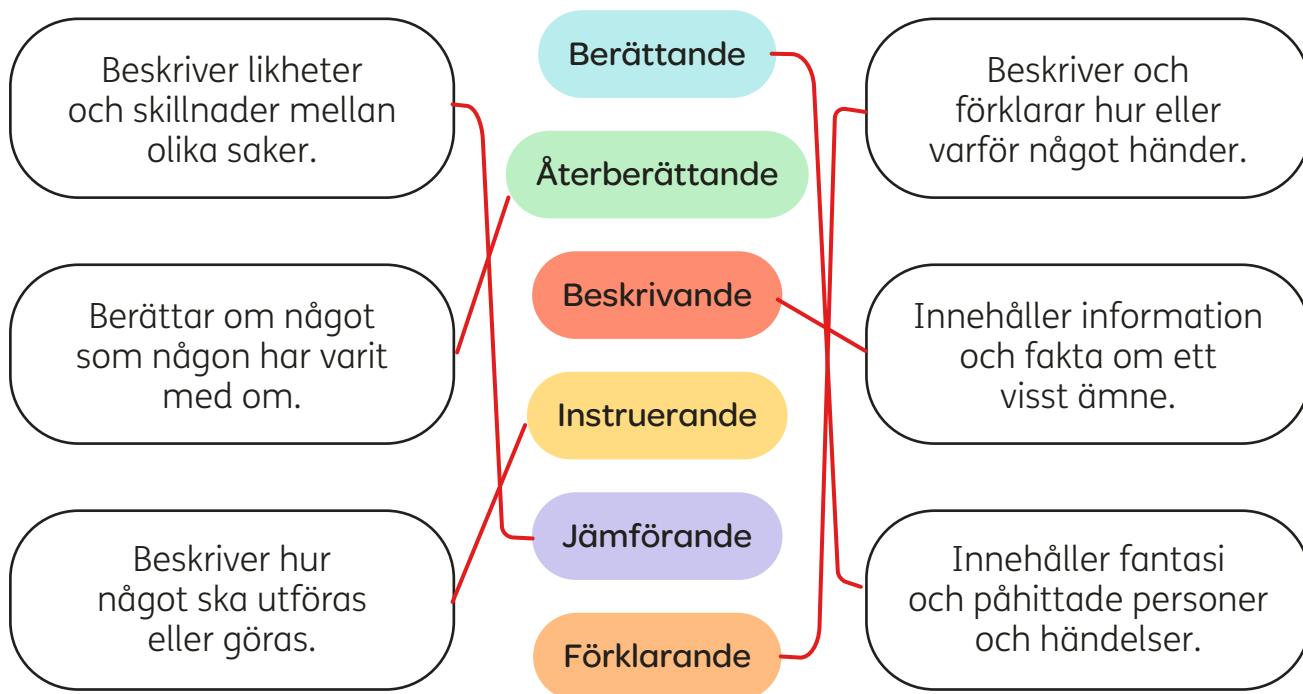

Skriv fyra ord från kapitlet som du tycker är svåra att stava.

Flera alternativ möjliga.

Olika texter skrivs för olika syften. Det är lättare att skriva egna texter när man kan skilja på särdragen i de olika texttyperna.

3 Dra streck mellan texttyp och beskrivning.

4 Vilken texttyp är det? Färglägg som i uppgift 3.

Snövit och de sju dvärgarna	Vägbeskrivning till simhallen	Skolutflykten
Vi jämför lejon och tigrar	Fjärilens livscykel	Fakta om pingviner
Värt att veta om bronsåldern	När jag var hos tandläkaren	Vi jämför tennis och simning
Hur växer träd?	Emil i Lönneberga	Spelregler

Ordspråk innehåller en livsregel eller en klok tanke, till exempel
Man kan inte lära gamla hundar sitta. Ordspråk har funnits väldigt länge.

- 5** Para ihop början och slutet av ordspråken.
Välj slut i rutan.

Som man bäddar får man ligga.

Den som söker han finner.

Borta bra men hemma bäst.

Gråt inte över spilld mjölk.

Det som göms i snö kommer upp i tö.

men hemma bäst.
han finner.
får man ligga.
kommer upp i tö.
spilld mjölk.

- 6** Robin sa:
– När råttan är borta dansar katterna på bordet.
Skriv ordspråket på rätt sätt.

När katten är borta dansar råttorna på bordet.

Ordspråk och
talesätt ska inte
tolkas ordagrant!

- 7** Vad tror du att man menar när man säger så?

Flera alternativ möjliga.

Talesätt är uttryck som på ett annat sätt beskriver vad man menar, till exempel *tala i nattmössan* betyder att man är lite virrig.

8 Dra streck mellan talesätt och förklaring.

ha fjärilar i magen	vara långsam
kasta ett öga	ramla
dra fötterna efter sig	vara nervös
stå på öronen	lyckas med två saker på samma gång
två flugor i en smäll	titta snabbt på något

9 Skriv två av talesätten och rita bilder till dem.

Flera alternativ möjliga.

★ Leta efter ordspråk i kapitlet och skriv dem rätt. Ta reda på vad de betyder.

Veckans fokus

- ☐ Läsförståelse
- ☐ Tidslinje
- ☐ Återblick

1

Titta på bilden.

Var är Astrid?

Hon är bakom en fåtölj i spökhuset.

Hur känner hon sig, tror du?

Flera alternativ möjliga.

2

Varför säger Molly förlåt till Astrid?

För att hon trollade bort Astrid.

Vad svarar Astrid?

Att Mollys pappa älskar Ines och Molly mest i världen.

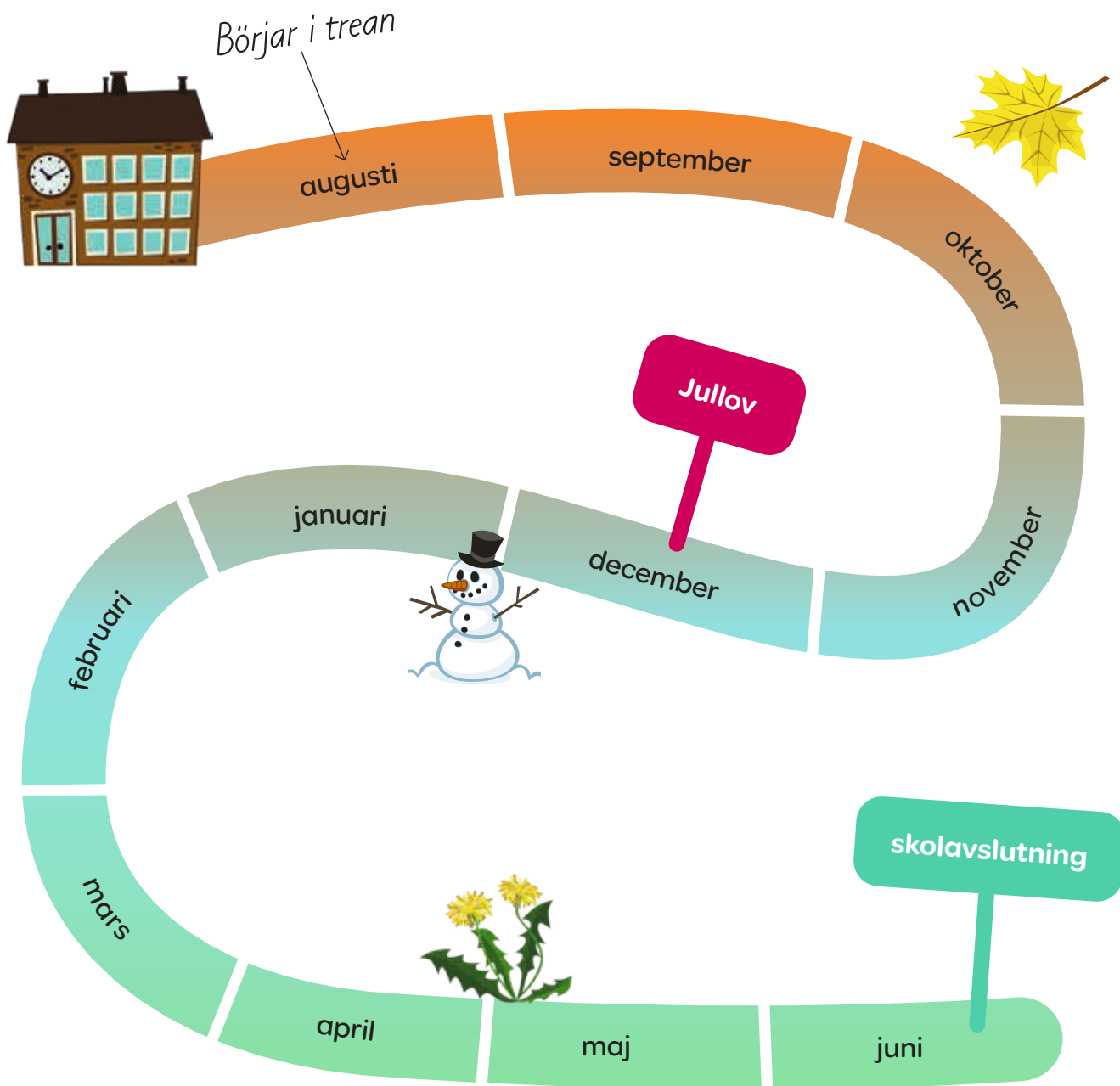
Hur tror du att Molly känner sig sen?

Flera alternativ möjliga.

En **tidslinje** används för att visa viktiga händelser under en viss tidsperiod. Den kan vara ett stöd när man ska skriva en återberättande text.

- 3 Hur har ditt skolar varit? Fyll i viktiga händelser på rätt tid runt tidslinjen.

- ★ Skriv en återberättande text om ditt skolar med stöd av tidslinjen.

- 4 Tänk tillbaka på och sammanfatta det du har läst i läseboken. Vad kommer du ihåg bäst?

- 5 Vilka ord beskriver boken bäst, tycker du? Ringa in.

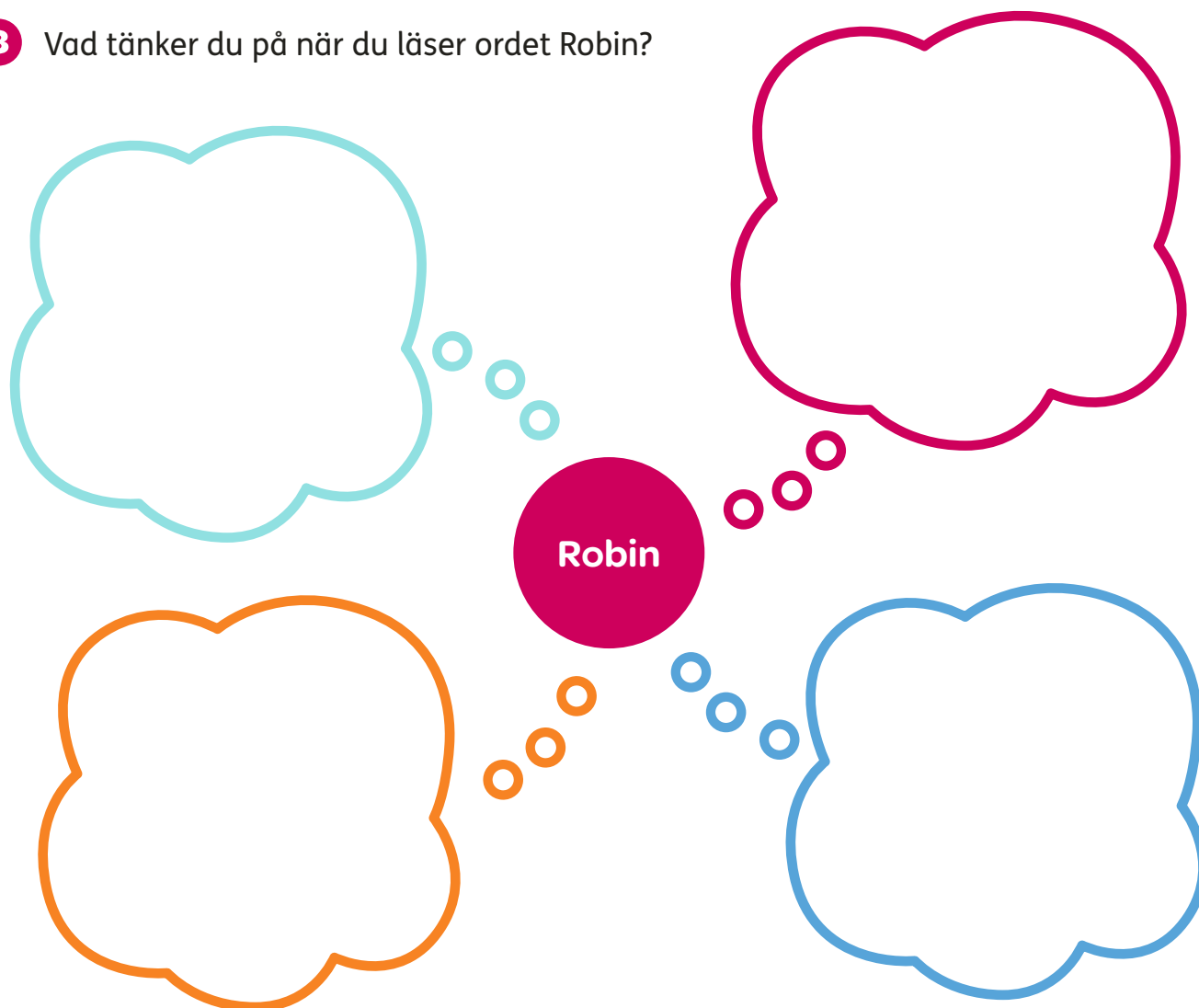
svår konstig överraskande
lätt
Läskig
rolig kul
spännande
magisk
INTRESSANT

- 6 Rita en bild som visar något som du kommer ihåg från boken. Skriv och berätta.

7 Vilken eller vilka karaktärer gillar du mest? Varför?

8 Vad tänker du på när du läser ordet Robin?

9 Om du kunde byta plats med någon i boken, vem skulle det vara? Varför?

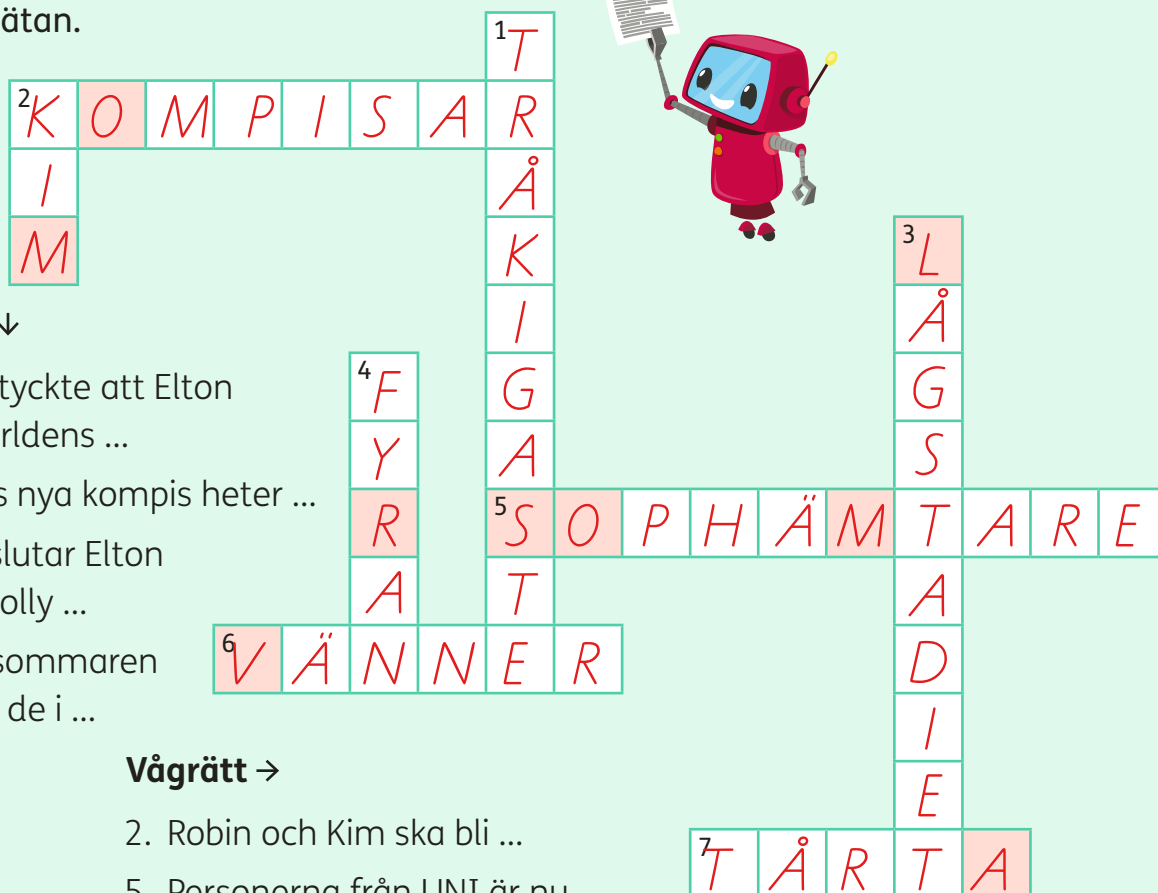

Veckans fokus

- ☐ Läsförståelse
- ☐ Drömmar
- ☐ Koll på! 6

Lös ordflätan.

Lodrätt ↓

1. Molly tyckte att Elton var världens ...
2. Robins nya kompis heter ...
3. Idag slutar Elton och Molly ...
4. Efter sommaren börjar de i ...

Vågrätt →

2. Robin och Kim ska bli ...
5. Personerna från UNI är nu ...
6. Elton tittar på sina ...
7. Robin och Kim gör en pannkaks...

Bokstäverna i de färgade rutorna bildar ett ord. Vilket? Skriv i rutorna.
Måla ramen runt ordet.

S O M M A R L O V

3 Läs dikten.

Drömmar

Någon drömmer om en egen valp
eller att få somna till vågors skvalp

Ett stort rum att läsa böcker i
eller fånga fjärilen som flög förbi

Någon drömmer om ett fotbollsspel
en annan om att våga göra fel

Någon reser gärna jorden runt
eller sitter med farmor och pratar strunt

Någon drömmer om fred och om ro
Vad drömmer du om månnтро?

4 Rita och skriv det du drömmer om.

Sanoma Utbildning

Postadress: Box 38013, 100 64 Stockholm

Besöksadress: Rosenlundsgatan 54, Stockholm

www.sanomautbildning.se

info@sanomautbildning.se

Order/Läromedelsinformation

Telefon: 08-587 642 10

Redaktörer: Mikaela Fuchs, Mia Söderberg

Grafisk form: Typoform AB, Ann Sjögren

Illustrationer: Millis Sarri

Foto: sidan 5:1 Eric Isselee; sidan 5:2 apple2499; sidan 9:1 A.RICARDO; sidan 9:2 Lucky Business; sidan 10 Skorzewiak; sidan 18 Adel Newman; sidan 19 FooTToo; sidan 32:1 Nasky; sidan 32:2 Vlad Siaber; sidan 35:1 Peera_stockfoto; sidan 35:2 Barat Roland; sidan 53 Vahid Nagahani; sidan 55 EvgeniiAnd; sidan 63:1 siaminka; sidan 63:2 didesign021; sidan 64:1 isabel kendzior; sidan 64:2 Alexandra Lande; sidan 72 Elena Schweitzer; sidan 77:1 iprachenko; sidan 77:2 grafvision; sidan 77:3 dubassy; sidan 85 Kazakova Maryia; sidan 89 Kazakova Maryia; sidan 91:1 Globe Turner; sidan 91:2 grebeshkovmaxim; sidan 95 Syda Productions; sidan 105 Elena Nagashkova. Samtliga fotografier levererade av Shutterstock.

Robinböckerna – Arbetsbok åk 3

ISBN: 978-91-523-5342-4

© 2020 Anna Wickström, Kristina Åsenius och Sanoma Utbildning AB, Stockholm

Första upplagan

Tredje tryckningen

K Kopieringsförbud!

Detta verk är skyddat av lagen om upphovsrätt. Vid tillämpning av skolkopieringsavtalet (också kallat BONUS-avtalet) är det att se som ett engångsmaterial och får enligt avtalet överhuvudtaget inte kopieras för undervisningsändamål. Den som bryter mot lagen om upphovsrätt kan åtalas av allmän åklagare och dömas till böter eller fängelse i upp till två år och bli skyldig att erlägga ersättning till upphovsman/rättsinnehavare.

Tryck: Livonia Print, Lettland 2022

Instruerande texter

består av instruktioner som beskriver hur något ska göras, steg för steg, till exempel spelregler eller recept. Det finns ofta bilder som stöd till de olika stegen.

Jämförande texter

innehåller jämförelser mellan saker, djur eller personer och beskriver vad som är lika och vad som är olika.

Förklarande texter

förklarar hur något fungerar eller varför något händer, till exempel en grodas livscykel eller hur en växt utvecklas. De är ofta beskrivna i ett flödesschema.

Det här är arbetsboken som hör till
Robinböckerna, Wow, en deckarklubb!
för årskurs 3.

Till varje kapitel i läseboken finns fyra sidor
i arbetsboken. Det första uppslaget innehåller
läsförståelse och arbete med olika texttyper.
Det andra uppslaget handlar om språklära
samt fördjupat arbete med berättande
och beskrivande texter.

Arbetsboken kan användas till alla tre nivåer!
Det finns även kompletterande
övningar i Bingel.

bingel

s a n o m a utbildning

www.sanomautbildning.se

ISBN: 978-91-523-5342-4

9 789152 353424